This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, June 15, 1999

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Lap

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 24 (2571) 1999 BIRŽELIS-JUNE 15 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Vasaros stovyklos

Kaip jau įprasta, vasarėjant visuomeninė veikla visur sulėtėja. Vaikai skaičiuoja dienas iki atostogų, tėvai varto kalendoriaus lapus, tikrindami vasarinių išvykų ir užsiėmimų eigą. Vieni į stovyklas, kiti į vasarnamius, treti toliau – gal pas gimines, o dar kitiems tenka darbuotis netoli namų.

LAIMINGI tie vaikai, kuriems suteikiamos galimybės keliauti, o ypač vykti į lietuviškas stovyklas. Kanadoje stovyklų steigimo sukaktys ir gyvavimas jau skaičiuojamas dešimtmečiais – nuo pokaryje atvykusių pirmųjų žingsnių, pradėtų net apie 1951 m. Vietiniams lietuviams Romuva, Baltija, Vasagos stovyklos – pranciškonų (dabartinė "Kretinga"), Gerojo Ganytojo misijos (Šv. Jono) stovykla, – visos sukelia daug gražių prisiminimų. Didžiuosiuose lietuvių telkiniuose klestėjusių organizacijų nariai ir prijaučiantys taip pat stovyklauti važiuodavo ir dar važiuoja į ne per tolimas JAV stovyklavietes – Dainavą, Neringą, kur smagu ne tik kitokioje aplinkoje pabūti, bet ir susipažinti bei bendrauti su tolimesnių vietovių lietuvių jaunimu. Smagu bendraamžiams suvažiavusiems iš tos pačios vietovės draugystės ryšius stiprinti, įdomu su naujais būriais iš kitur susipažinti. Sunkiausia yra jaunuoliams, atvykusiems iš nuošalesnių vietovių, kur nėra lietuviškos veiklos. Jiems nedrąsu dalyvauti, sunkiau pritapti, o kaip tik yra svarbiau, kad jie pasijustų dalimi platesnės lietuviškos jaunuomenės. Tad organizacijose prijaukintieji turėtų pasistengti kuo daugiau tokius pavienius stovyklautojus įtraukti į savo ratą. Paaugliams ypač lengva būna išskirti nesavus, ima pagunda tinginiauti, nedalyvauti programoje su entuziazmu. O jo vertė yra nepamainoma ir pabrėžtina. Entuziazmas stovykloje yra užkrečiamas, džiaugsmą skleidžiantis, bendravimą skatintantis ir būtinas. Be jo stovykla yra tik pabuvojimo vieta, renginys, žymintis vasaros eigą, ne "stovykla" platesne, įsimintina prasme.

STOVYKLA, kur ji bebūtų, daugumai vaikų daro sveiką įtaką, kitus net užburia savo ypatingumu. Jokioje kitoje aplinkoje neįmanoma taip susidraugauti, bendruose užsiėmimuose išmokti apie savo kilmę, savo organizaciją, taip gyvai pajusti visuomeniškumo principą. Daug kam lieka vienos ar kitos stovyklos neišdildomi įspūdžiai, kuriuos sudaro nepakartojamas derinys ypatingų draugų, kūrybingų vadovų ir prasminga programa. Kartais grįžtama į stovyklas su troškimu tą įsimintą jausmą vėl patirti, bet geriausia – visomis stovyklomis džiaugtis, rasti gero kiekvienos savitume, būti atviriems naujiems draugams, patyrimams ir vadovų mokymui. Juk stovyklos, lyg "mikrovisuomenės", ruošia gyvenimui. Lietuvybės išlaikymui tai yra nepamainoma proga daina, darbeliais, pasirodymais ir bendrais užsiėmimais pamokyti vaikus lietuvių kalbos, jeigu jos vartojimas šiose srityse yra sąmoningas ir pastovus. Todėl stovyklų vadovybėms ruošiant programas tenką rimta pareiga – vaikams numatytą poilsį ir pramogą pagrįsti sveiku, naudingu užimtumu, juos lavinti fiziškai ir dvasiškai. Tuo trumpu stovyklos laikotarpiu vadovų atsakomybė yra lygi tėvų įsipareigojimui prižiūrėti ir auklėti vaikus. Gili padėka jiems dera už paaukotas atostogas, ruošą, kantrybę ir pareigingumą. Idealūs vadovai savo pavyzdžiu ir nuoširdžiu bendravimu savo globotiniams ne tik sudaro malonias aplinkybes laiką praleisti, bet ir įdiegia jiems norą sekti jų pėdsakais, paskatina įvertinti ir įgyti tas vertybes, kurių visi siekiame. **RSJ**

KANADOS ĮVYKIAI

Nei staigmenų, nei stebuklų

Ontario provincinius rinkimus birželio 3 dieną, kaip ir buvo iš anksto išpranašauta, laimėjo konservatoriai; juos gana tolokai sekė liberalai ir visai atsilikę buvo naujieji demokratai. Suskaičiavus balsus, 103 parlamento vietas pasidalino taip: konservatoriai laimėjo 59 balsavimo apygardose (45.2% individualių balsų), liberalai laimėjo 35 apygardose (39.8% ind. Balsų) ir naujieji demokratai (NDP) – 9 apygardose (12.5% ind. balsų). Lyginti tiesioginiai su 1995 metų rinkimų statistika gal ir nebūtų tikslu, nes parlamentas šiems rinkimams buvo sumažintas 27-iomis vietomis naujai suskirsčius balsavimo apygardas. Kai kuriais atvejais toje pačioje apygardoje šį sykį varžėsi keli parlamentarai skirtingų partijų sudėtyje. 1995 metais išrinktame parlamente buvo 82 konservatoriai, 30 liberalų, 17 naujųjų demokratų ir 1 nepriklausomas. Taigi, liberalai pasistūmėjo šiek tiek į priekį, o NDP nusmuko tiek, kad (pagal senąsias taisykles) prarado savo oficialų partijos statusą parlamente. Rinkimų vajaus metu, kai visi "politikos aiškiaregiai" pranašavo konservatoriams laimėjimą, kai kurios darbininkų unijos ragino "strateginį balsavimą": balsuoti už liberalus, nes jie turi didesnį patikimumą laimėti, negu NDP. Gal dėl to liberalai ir pasirodė rinkimuose žymiai geriau už NDP. Darbininkų unijos, o ypač mokytojų, aktyviai ragino visus nebalsuoti už konservatorius. Jie pasiekė bent vieną laimėjimą – "nuvertė" buvusį švietimo ministerį D. Johnson. Pralaimėjo dar ir kiti du buvę konservatorių ministeriai. Premjeras M. Harris pranešė, kad savo naują ministerių kabinetą suformuos iki birželio vidurio.

Grasinimai telefonu balsavimo stočių darbuotojams vienuolikoje Ontario balsavimo apygardų sukėlė nemažą suirutę. Šimtai darbuotojų pabūgo grasinimų ir neatvyko į darbą. Balsavimas buvo vėluojamas net keliomis valandomis ir kai kur jis baigėsi net 10.30 v.v. Ontario rinkimų vadovas W. Bailie pradėjo tyrimus, kaip tai galėjo įvykti, nes darbuotojų sąrašai yra žinomi tik rinkimų organizatoriams ir gali būti, jei reikalaujama, duoti tik partijų vadovybėms. Į šį tyrimą turbūt turės įsikišti ir policija, nes grasinimai buvo pakartoti keliems pirmųjų grasinimų nepaklausiusiems rin-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Vilniaus universiteto kiemas ir Šv. Jono šventovė, kurioje vyksta įvairios akademinės iškilmės Ntr. J. Polio

Tarptautinis kongresas komunizmui įvertinti

Vilniuje š.m. spalio mėnesį rengiamas kongresas, kuris turėtų įvertinti komunizmo siautėjimą pasaulyje, atskleisti jo giminingumą su nacizmu ir tarptautiniu mastu perspėti žmoniją dėl galimo komunizmo grįžimo naujomis formomis

Visi Niurnbergo procese pripažinti nacių nusikaltimai žmonijai visame pasaulyje buvo daromi ir komunistų. Komunizmo teroro aukų yra keletą kartų daugiau nei nacizmo. Nacizmas pasmerktas, naciai nubausti. Imtasi tarptautinių prevencijos priemonių, kad nacizmas neatgimtų. Visa tai ir įžvalgu, ir teisinga.

Komunizmas iki šiol nepasmerktas, komunistiniai nusikaltėliai nenubausti. Nėra jokių nacionalinių ar tarptautinių komunizmo įsigalėjimo prevencijos priemonių. O regioninės ar net tarptautinės komunistinės sistemos restauravimo pavojus yra realus.

Komunistinė sistema nebuvo sutriuškinta karine jėga. Ji pasitraukė demokratinio judėjimo jėgų spaudžiama. Pasitraukė, bet neišnyko. Ji gali atgimti kitomis formomis. Su totalitarizmo, nepakantumo kitoms pasaulėžiūroms apraiškomis, ji linkusi vėl griebtis teroro.

Kongreso tikslas – ieškoti būdų užkirsti kelius arba sumažinti galimybę bet kokiomis formomis restauruoti komunizmą. Visuomenėje reikia sukurti nepakantumo atmosferą komunistinei ideologijai, gimdančiai totalitarizmą. Tuomet bus sudarytos sąlygos greičiau žlugti egzistuojantiems komunistiniams režimams. Būtina paskatinti demokratinių šalių vyriausybes ir tarptautines organizacijas atkurti teisingumą, priimti reikiamus tarptautinės teisės aktus, kad komunizmas būtų pasmerktas, komunistiniai nusikaltėliai griežtai nubausti, netaikant senaties. Turi būti numatytos ir patvirtintos tarptautinės galimo komunizmo atgimimo prevencijos priemonės. Be teisingumo nebus ramybės. Reikia išplėsti tautžudystės sąvoką, kad ji apimtų politinių ir socialinių žmonių grupių naikinimą.

Tarptautiniuose santykiuose su komunistiniais režimais reikia elgtis taip pat, kaip su terorizmą skatinančiomis ir jį toleruojančiomis valstybėmis: jie atskiriami nuo tarptautinės civilizuotos bendrijos, jiems taikomos ekonominės ir kitokios sankcijos.

Asmenys, planavę ir vykdę komunistinę tautžudystę bei terorą, taip pat jų pagalbininkai turi būti nustatyti, surasti, viešai pasmerkti ir nubausti, netaikant senaties, kaip buvo pasielgta su tais, kurie vykdė holokaustą. Kitų tautų ir visuomenės sluoksnių tautžudystė tarptautinėje ir valstybinėje teisėje negali būti traktuojama atlaidžiau nei holokaustas.

Lietuvos respublikos aukščiausioji taryba (Atkuriamasis seimas) 1991 m. rugpjūčio 24 d. paskelbė pareiškimą, kuriuo kreipėsi į demokratinių šalių parlamentarus, ragindamas įvertinti ir pasmerkti bolševizmą, kad jis nepasikartotų jokiu pavidalu.

1997 m. lapkričio 6 d. Lietuvos respublikos seimas priėmė rezoliuciją "Dėl okupacijų laikotarpio masinių represijų, genocido ir kitų nusikaltimų žmonijai ir žmoniškumui bei karo nusikaltimų tyrimo". 1998 m. gruodžio 10 d. priimta deklaracija "Dėl komunizmo ir buvusių komunistinio okupacinio režimo struktūrų vertinimo" Lietuvos respublikos seimas pritarė Europos tarybos parlamentinės grupės 1997 m. birželio 27 d. rezoliucijai "Dėl priemonių, skirtų pašalinti buvusių komunistinių totalitarinių sistemų palikimą".

Išvardintuose dokumentuose smerkiama komunizmo ideologija ir doktrina, neigianti prigimtines žmogaus teises ir naikinanti dvasingumą bei žmoniškumą. Dokumentus, smerkiančius komunizmą, yra priėmęs Čekijos, Lenkijos ir kitų Vidurio ir Rytų Europos valstybių parlamentai. Tačiau to per maža. Būtinas tarptautinis komunizmo nusikaltimų įvertinimas ir pasmerkimas.

Siekdami užsibrėžtų tikslų, kongreso organizatoriai kviečia aptarti tokias temas (problemas):

1. Komunizmo esmės analizė.

2. Komunizmo ideologijos kaip totalitarinės, neišvengiamai vedančios į diktatūrą, žmogaus teisių pažeidimus, kitamanių naikinimą, nuvainikavimas ir pasmerkimas.

3. Komunistinės bei nacistinės ideologijų ir jų nusikaltimų žmoniškumui paralelės.

4. Komunistų nusikaltimai atskirose valstybėse ar regionuose (statistinės, istorinės ir juridinės apžvalgos).

5. Komunistų nusikaltimų tyrimų ir įvertinimo juridiniai bei politiniai aspektai. Genocido sąvokos išplėtimas.

6. Tarptautinis bendradarbiavimas tiriant ir teisiškai įvertinant komunizmo nusikaltimus.

7. Komunizmo nusikaltimų įvertinimas XXI a. išvakarėse. Visuomeninis "Niurnbergas-2" (jei bus spėta tam tinkamai pasirengti).

Visi, kurie neabejingi komunistinio teroro aukoms, kurie siekia apginti ateinančias žmonių kartas nuo galimo komunistinio teroro pasikartojimo, kviečiami dalyvauti kongrese arba jį paremti. (Iš leidinio "Tarptautinis kongresas – komunizmo nusikaltimų įvertinimas", kurį išleido "Komunizmo nusikaltimų tyrimo paramos fondas", Gedimino pr. 15, Vilnius 2000)

Buvusi Toronto Maironio mokyklos vedėja G. RINKŪNAITĖ-PAULIONIENĖ (kairėje) tarė padėkos žodį ilgametei mokytojai VIDAI TAMULAITYTEI-DAILYDIENEI mokyklos mokslo metų užbaigos iškilmėje. Dovaną įteikė dabartinė mokyklos vedėja A. ŠIMONĖLIENĖ ir jos pavaduotoja D. PUTERIENĖ Nuotr. R. Puterio

Savaitė Lietuvoje

Prezidentas Vengrijoje

Gegužės pabaigoje Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Vengrijoje oficialiu vizitu. Jis susitiko su Vengrijos prezidentu Arpad Goncz, gavo oficialius patikinimus, kad Vengrija rems Lietuvos siekį įstoti į Šiaurės Atlanto sąjungą ir pradėti derybas dėl narystės Europos sąjungoje. Vengrija buvo pirmoji buvusio sovietinio bloko valstybė, 1991 m. rugpjūtį pripažinusi Lietuvos nepriklausomybę ir vėliau plėtojo su ja ryšius įvairiose srityse. Budapešte numatoma kitais metais atidaryti Lietuvos ambasadą, praneša ELTA.

Popiežius prisiminė Lietuvą

Popiežius Jonas Paulius II birželio 8 d. Lenkijos Elko mieste laikė Mišias, kuriose dalyvavo Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, visi vienuolika Lietuvos vyskupų ir keli tūkstančiai maldininkų iš Lietuvos ir Suvalkų krašto. Sveikindamas V. Adamkų Šventasis Tėvas prisiminė savo kelionę į Lietuvą prieš šešerius metus, Aušros Vartus ir ypač Kryžių kalną. Kaip rašo ELTA, jis lietuviškai sakė, jog "šis kalnas yra unikalus tikėjimo simbolis, svarbus visai krikščioniškajai Europai". Jis savo kalboje paragino žmones "tikint Dievu kurti Lietuvą, atvirą Europai ir visai žmonijai", ir per Mišias lietuviškai citavo Evangeliją pagal šv. Luką.

Lankėsi Čekijos pareigūnai

Gegužės 31 d. Lietuvoje lankėsi Čekijos atstovų rūmų gynybos ir saugumo komiteto delegacija, vadovaujama komiteto pirmininko Petr Neč. Susitikime su Lietuvos seimo pirmininku Vytautu Landsbergiu jis tvirtino, kad Slovakija, Slovėnija ir Lietuva yra realiausios kandidatės būti pakviestos derėtis dėl narystės ŠAS (NATO) kitame organizacijos plėtros tarpsnyje. Jo manymu, sąjungos plėtra į šiaurę nuo Lenkijos yra natūrali, nes jau pasiekta riba plečiantis į rytus, rašo ELTA. Rusija su Lietuvos naryste susitaikys taip kaip susitaikė su Lenkijos, Čekijos bei Vengrijos priėmimu į ŠAS.

Paskirtas Vilniaus meras

ELTOS žiniomis, naujuoju Vilniaus meru birželio 2 d. paskirtas buvęs pirmuoju vicemeru konservatorius Juozas Imbrasas. Tokį nutarimą priėmė Vilniaus tarybos narių dauguma, prieš tai priėmusi ministeriu pirmininku paskirtą Rolando Pakso atsistatydinimą. J. Imbrasas bus Vilniaus meru iki kitų metų pavasario, kada numatyti savivaldybių rinkimai.

Sumažėjo nedarbas

Gegužės mėnesį nedarbas Lietuvoje sumažėjo 0.3 punkto ir birželio 1 d. buvo 7.8%. Lietuvos darbo biržos duomenimis, nedarbas sumažėjo visose teritorijose nuo kovo mėnesio, kada siekė 8.5%. Birželio 1 d. užregistruota 138,400 bedarbių. Vilniuje nedarbo lygis buvo 5.2%, Kaune – 5.5%, Klaipėdoje – 5.6% ir Šiauliuose – 12.2%, rašo ELTA.

Artėja prie derybų

ELTA skelbia, kad birželio pradžioje Maskvoje vyko Lietuvos ir Rusijos vyriausybių darbo grupės diplomatinių atstovybių nekilnojamojo turto klausimams spręsti susitikimas. Jame buvo suderintas susitarimas dėl Lietuvos ambasados Maskvoje ir Rusijos ambasados Lietuvoje įsikūrimo sąlygų. Praeitų metų lapkričio mėnesį vykusioje Lietuvos ir Rusijos vyriausybių komisijos sesijoje buvo nutarta, kad parengus susitarimą, kuriame būtų patenkintas Rusijos pageidavimas papildyti jos ambasados patalpas Vilniuje, kad būtų tokio paties ploto, kaip Lietuvos ambasados Maskvoje, bus pradėtos derybos dėl ambasadų Romoje ir Paryžiuje.

Netobula ūkio strategija

Laikinoji vyriausybė pritarė Lietuvos ūkio vidutinės trukmės strategijai, nustatančiai iki 2005 m. veiklos kryptis bei pirmumus ir įgyvendinimo priemones rengiantis narystei Europos sąjungoje. Kaip rašo ELTA, strategijos nebuvimas buvo Europos komisijos (EK) pabrėžtas trūkumas praėjusių metų ataskaitoje apie Lietuvą. Jos nuostatos atsispindės 1999 m. pažangos ataskaitoje, tačiau Lietuvos laisvosios rinkos instituto žinovai dokumentą nepalankiai vertina, nes skubotai sudarytos strategijos trūkumai vėliau gali turėti neigiamos įtakos deryboms dėl narystės Europos sąjungoje, joje "menkai atsižvelgiama į egzistuojančią padėtį".

Litas pastovus

Finansų ministerio pareigas ėjęs Algirdas Šemėta gegužės pradžioje pranešė, kad nėra pagrindo dabar nuvertinti litą, finansų sistemai esant pakankami pajėgiai išlaikyti dabartinį kursą, rašo "Lietuvos aidas". Jo teigimu, valstybės iždas padidėjęs nuo 25.8 mln. litų (1996 m. gruodžio mėn.) iki 388 mln. litų š.m. gegužės 1 d. Privatizavimo fondo lėšų padaugėjo nuo 9.1 mln. iki 797 mln. litų per dvejus metus, nors balandžio mėn. jų sumažėjo paskyrus 525 mln. litų indėliams atstatyti ir 56 mln. litų investicijų programoms. Oficialiosios tarptautinės atsargos išaugo nuo 700.3 mln. JAV dolerių 1997 m. pradžioje iki 1.431 bln. š.m. gegužės pradžioje.

Patvirtino valdybos sprendimą

Lietuvos krikščionių demokratų partijos (LKDP) birželio 5 d. patvirtino valdybos priimtą sprendimą nutraukti valdančiosios koalicijos sutartį su Tėvynės sąjungą (Lietuvos konserva-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Šiame numeryje

Vasaros stovyklos
Vadovų atsakomybė yra lygi tėvų įsipareigojimui
Tarptautinis kongresas komunizmui įvertinti
Komunistinė sistema nebuvo sutriuškinta, ji tik pasitraukė
Savaitė Šventojoje žemėje
Didžiulė šventovė pastatyta ten, kur buvo Marijos tėvų namai
Lietuvos pažanga rusų akimis
Vyriausybė įvykdė savo pažadą, pradėjo išmokėti santaupas
Kur yra mūsų tėviškė?
Gimtinė mums pasidarė netikėtai ir keistai svetima
Žydų tragedija pro ašaras
Niekad negalvojome tada, kad mes kažkuo skirtingos
Išlydėjome į platesnius kelius
Kursų abiturientai stilizuotai pavaizdavo Lietuvos istoriją
"Į laisvę" tebežengia aktualusis žurnalas
Kodėl prezidentas Bush nepadėjo Lietuvai?
Vyskupo Paltaroko odisėja sovietmečiu
Liaupsindami Staliną, vertė jį vadinti mokytoju

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail Registration No. 09408.

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $42, pusmetinė – $21, rėmėjo – $52, garbės – $62. Oro paštu į užjūrius – $135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $42.00, supporter $52.00, honorary $62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Antrasis Baltijos valstybių vyskupų susitikimas įvyko š.m. balandžio 26-27 d.d. Rygoje ir Agluonoje. Iš Lietuvos dalyvavo arkivyskupai A. J. Bačkis ir S. Tamkevičius, vyskupai J. Matulaitis, J. Preikšas, E. Bartulis, A. Vaičius, J. Žemaitis, J. Boruta, R. Norvila ir J. Tunaitis; Latvijos – Rygos arkivyskupas metropolitas J. Pujats, vyskupai A. Justs, A. A. Brumanis ir J. Bulis. Rygos kunigų seminarijoje šį susitikimą pradėjo apaštališkasis nuncijus Baltijos valstybėms arkivyskupas E. J. Ender, pranešęs, kad Vatikanas pritaria sumanymui steigti Baltijos valstybių Vyskupų konferencijų susivienijimą. Šiuo metu svarbiausi klausimai yra pasiruošimas 2000 m. krikščionybės sukakčiai ir sutarčių su Šv. Sostu parengimas. Nuncijus pabrėžė pirmareikšmį dalyką – tinkamą kunigų rengimą ir ugdymą. Tartasi dėl Vyskupų konferencijų susitikimų su Europos parlamento ir Europos komisijos atstovais. Tai aktualu kraštams, siekiantiems narystės Europos sąjungoje. Todėl nutarta tokį susitikimą rengti kitais metais. Tartasi teisinių santykių su valdžia klausimais, pastebėta, kad Lietuvos ir Latvijos būklė esanti panaši, tik Latvijoje lengviau sprendžiamas Kat. Bendrijai priklausančio turto grąžinimo klausimas. Pasidalinta sumanymais belaukiant Didžiojo jubiliejaus. Priimtas latvių pasiūlymas sukaktuviniais metais Lietuvoje surengti ekumeninę konferenciją. Pasidalinta mintimis apie netikinčiųjų pastoraciją, apie sunkumus mokyklose, valdžios norą tikybos dėstymą išstumti po pamokų, nors pats tikybos dėstymas ir Lietuvoje, ir Latvijoje esąs patenkinamas. Susitikimą baigiant Mišios buvo koncelebruotos Agluonoje. Vadovavo nuncijus, pamokslą pasakė Rygos arkivyskupas J. Pujats, už renginį visų Lietuvos vyskupų vardu padėkojo arkivyskupas S. Tamkevičius.

Pasaulinė gyvybės diena paminėta Vilniuje ir Kaune š.m. balandžio 25. Aukotos Mišios, aplankytas paminklas negimusiems kūdikiams Rasų kapinėse. Vilniuje vykusią konferenciją "Neprilygstama žmogaus vertė" sveikino arkivyskupas A. J. Bačkis, apgailestavo, kad Lietuvoje pasikeitęs požiūris į tas vertybes, kurios buvo labai branginamos prieškarinėje Lietuvoje, kvietė visus eiti meilės keliu tarnaujant ir gyvybei. Kiti kalbėtojai pasidalino mintimis apie gyvybės mentalitetą, naudingą bei sveiką žmogaus gyvenimą, apie šeimą kaip gyvybės šventovę. Apgailestauta, kad Lietuvoje jaučiamas stiprus gyvybės vertės nuosmukis, pasisakyta, kad žiniasklaida propaguoja "žalingą kosmopolitinę kultūrą, pareikšta nuomonė, kad "medicinai trūksta tarnavimo dvasios". Pabaigoje įvyko labdaros koncertas, kurio metu buvo renkamos aukos daugiavaikei (11 vaikų) Brazionių šeimai. Kaune diena pradėta Mišiomis arkikatedroje, kurias aukojo arkivyskupas S. Tamkevičius ir kunigai. Kunigų seminarijoje pagrindinį pranešimą "Gyvybė visada yra gėris" skaitė prof. A. Žygas. Pabrėžta, kad kiekvieno žmogaus gyvybė yra vertinga ir nepažeidžiama. Kauno krizinio nėštumo centro darbuotoja A. Bačenienė supažindino dalyvius su teikiamomis moterims paslaugomis. Mintimis pasidalino gyd. E. Švedas, gyd. J. Pukelienė ir kiti. Minėjimas baigtas maldomis už gyvybę.

Taize pasirengimo grupių vadovų susitikimas įvyko š.m. balandžio 16-18 d.d. Vilniaus Kalvarijos šv. Kryžiaus parapijos namuose. Dalyvavo apie 70 asmenų iš 30 pasirengimo grupių. Buvo melstasi, pasidalinta veiklos patirtimi, lankyti ligoniai ir seneliai. Susitikime dalyvavo ir brolis Robas iš Taize bendruomenės, Lietuvą lankęs jau trylika kartų, o pirmą kartą čia atvyko brolis Cyrille. Abu svečiavosi įvairiose parapijose. Svečiams paliko gerą įspūdį tęstinė jaunuolių veikla parapijose, jų pačių iniciatyva ir bendradarbiavimas.

"Kelionė į Tėvo namus" – šitaip buvo pavadintos atsinaujinimo dienos, įvykusios š.m. balandžio 23-24 d.d. Šiauliuose ir skirtos krikščionybės 2000 metų sukakčiai. Renginį suorganizavo Šiaulių katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys" ir parapijų maldos būreliai. Pradėta katedroje vysk. E. Bartulio aukotomis Mišiomis. Vyskupas per pamokslą visus kvietė išgyventi tikrąjį džiaugsmą, nes Kristus visą žmoniją nori prikelti meilės ir džiaugsmo gyvenimui. Kun. A. Saulaitis, SJ, kalbėjo apie Evangelijos esmę ir jos skelbimo būtinybę. Kun. Pijus Eglinas, OP, pabrėžė, kad norint skelbti Evangeliją, reikia pažinti tikrąjį Dievą ir jo siųstą Mesiją. Gvildenta mintis, kad norint matyti Kristaus sukurtą naująjį žmogų, reikia pirmiausia "pripažinti save esant nusidėjėlį". Pabaigoje renginio dalyviai Dievą garbino giesmėmis ir malda; Mišias aukojo kun. Pijus, OP.

Nazareto miestas su savo šventovėmis, kurias gausiai lanko turistai

Savaitė Šventojoje žemėje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Vis daugiau lietuvių keliauja į Šventąją žemę. Skelbimai prie Vilniaus, Kauno, kitų šventovių, po Mišių sutelkė ir mūsų 36-ių keliautojų grupę, iš Vilniaus išvykusią š.m. balandžio 17 d., sugrįžusią 25 d. Ji ne pirmoji, ne paskutinė šiemet. Akivaizdžiai didėjantis susidomėjimas šventosiomis vietomis įgalina organizatorių – "West Express" firmą – numatyti keliones iki metų pabaigos su pertraukėle per vasaros karščius.

Be daugumos pasauliečių, mūsų tarpe buvo kunigai – J. Čepėnas iš Kauno, Šv. Antano Paduviečio parapijos; J. Kardelis iš Kazitiškio, Ignalinos raj.; K. Krikščiukaitis iš Pelesos, Gudija; R. Makrickas iš Vilniaus arkikatedros; S. Paliūnas iš Meškuičių, Kryžių kalno rūpintojas; P. Sabaliauskas, OP, iš Vilniaus, Lukiškių kalėjimo koplyčios; vienuolės – Asta Venckauskaitė iš Kauno, kelionės vadovė, kaunietė Gražina Juknevičiūtė ir vilnietė Adelė Petraškaitė.

Pirmieji žingsniai

Tel Avivas pasitiko įvairiaspalviais žiedais – violetiniais, raudonais, geltonais, baltais – saule. Sunku net patikėti, kad prieš kelias valandas paliktame Minske (skridome ne iš Vilniaus), gūžėmės nuo vėjo, lietaus. Pasitinka ir lietuviškai kalbantis vadovas – dailios, patrauklios išvaizdos Anatolijus Zalmanas, iš Lietuvos išvažiavęs 1990-aisiais, nepamiršęs kalbos, pasigilinęs į Izraelio ir Kristaus gyvenimo istoriją.

Keliavome iš Tel Avivo į Tiberiją prie Genezareto ežero, pirmosios mūsų nakvynės, mūsų namų. Netikėtos dovanos, patarimai, perspėjimai. Firma apdalijo po baltą kepurėlę nuo saulės, po smulkų Izraelio žemėlapį. Vadovas pataria gerti daug skysčio (būtinai tokiame ore, +30^0!), saugotis vagių, dirbančių meistriškai. (Dokumentų nesinešioti, palikti viešbutyje – mieste jie nereikalingi.) Matyt, padėjo patarimai, perspėjimai, išvengėm kitose grupėse pasitaikiusių nelaimių…

Kanas ir Genezaretas

Kitą dieną kelias iš Tiberijos į Kaną. Virš Genezareto ežero rūkelis, pakeliui laukinių gėlių žydėjimas – svėrės, svėrės, aguonėlės. Šiuolaikinės statybos šventovėje, pastatytoje ant VI š. šventovės griuvėsių, išliko senesnės – IV š. – mozaikinės grindys, primenančios pirmąjį Kristaus stebuklą. Jį primena ir didžiulis romėnų laikų indas vandeniui. Ten buvo šeši akmeniniai indai žydų apsiplovimams.

"Darykite, ką tik jis jums lieps". Tarnai paklausė, ir įvyko stebuklas. "Tokią stebuklų pradžią Jėzus padarė Galilėjos Kanoje". Be šventovės, stebuklą primena suvenyrų parduotuvėlės, parduodančios Kanos vyną. O, kaip pirkome jį paskatinti vadovo – kitur negausime…

Šventosios šeimos miestas Nazaretas. Moderni, didžiulė šventovė iš betono, su metalo priedais, pastatyta ten, kur buvo Marijos tėvų namai, kur ji gyveno. Lyg vėjo pučiami švelnūs švelnūs augalinio motyvo metalo tvorelė su įrašytu vieninteliu žodžiu – "Marija". Giedame mūsų dainiaus Maironio jos giesmę. Stovi, klausosi besišypsantis pranciškonas, šventyklos šeimininkas. Šventoriuje – Marijos tema mozaikos, dovanotos įvairių pasaulio šalių – Japonijos, Kinijos, Vokietijos, Korėjos, Amerikos, Slovakijos… Įdomu jas žiūrėti, lyginti, ieškoti Lietuvos. Ne, kol kas jos nėra.

Netoliese kita šventovė su šaltiniu požemyje. Galbūt prie jo atėjusią vandens Mariją pasveikino arkangelas Gabrielis: "Sveika malonėmis apdovanotoji! Viešpats su tavimi!" "/…/ tebūna man kaip tu pasakei". Tebebėga šaltinis – arkangelo apreiškimo, amžinos reikšmės Marijos "taip" tylus ženklas, virš kurio stovi puošni ortodoksų šventovė. (Šventosios šeimos mieste suvenyrų pardavėjas mums, užplūdusiems krautuvėlę, vos spėjo dėkoti "ačiū, ačiū").

Kelias iš Nazareto žemyn primena Karpatų kelius – vingiuotas, status, pavojingas. Dirbamos žemės ploteliai su šiltnamiais, įvairia augmenija tarsi didžiulis kilimas, suskirstytas kvadratais. Pakelėje – "kibucas", įsteigtas patikėjusių šviesia socializmo ateitimi, rojum žemėje (mūsų patirtu…). Augina jis ir kiaules, mėsą siunčia į Vakarus, turi leidimą. (Atspėkite, kuo jas šeria? Bananais!).

Taboro kalnas

"Matydamas minias, Jėzus užkopė į kalną ir mokė "Palaiminti /…/". Kalno pamokslo vietoje 1937 m. pastatyta Palaiminimų šventovė, kurios viduje, aplink kupolą, aštuonios lentelės su įrašais: "Beati", "Beati", "Beati". Lauke atsiveria vaizdas į Genezareto ežerą, seni aukšti medžiai, suaugusiais kamienais, žemės paviršiumi nusidriekusiomis storiausiomis šaknimis (jomis nutipena katė)… Šešėlių gaivumoje, vėjeliui pučiant, ant marmoro stalelio mūsų kunigai aukoja Mišias. Su ašaromis akyse kunigas P. Sabaliauskas prašo melstis už pasimetusią, susiskaldžiusią tėvynę, savo šeimas, artimuosius. Aplink – paukščių čiulbėjimas, šieno kvepėjimas, graudulio apimtų šnirpščiojimas… "Palaiminti liūdintys: jie bus paguosti".

Šv. Petro šventovė

Visai prie Genezareto vakarinio kranto, Tabhoje, šv. Petro primato šventovė, taip pat nauja, 1938-ųjų metų. Viduje, prieš altorių, Kristaus stalas (Mensa Christi) – didžiulė akmens plokštė. Ant jos prisikėlęs Kristus padėjo žuvies, duonos, pakvietė apštalus: "Eikite šen pusryčiu!" Po jų tris kartus klausė Simoną Petrą "Ar myli mane?" Susijaudinęs Petras (juk tris kartus buvo Mokytojo išsižadėjęs), paklaustas paskutinį sykį atsakė: "Viešpatie, Tu viską žinai. Tu žinai, kad tave myliu". Kristus tris kartus pakartoja didžiosios užduoties skyrimą – "Ganyk mano avis" (JN 21,17).

Besidairant po nedidelę, kuklią šventovę su juodu bazaltu jos viduje švytravo, širšrkė, siūte siuvo apie lizdus kregždės, lauke pranciškonas negras nešėsi po pažastim pasispaudęs didžiulę rūkytą žuvį. Čia pat teliuskavo, ritosi ežero bangelės. Kaip prieš du tūkstančius metų…

Taip rašė Radvila

Plaukia debesys pro Taboro kalną, didingą, įspūdingą, nors iš tikrųjų neaukštą (588 m). Antai ką apie jį rašė beveik prieš 400 metų vienas pirmųjų Didžiosios Lietuvos Kunigaikštystės keliautojų į Šventąją žemę Mikalojus Radvila Našlaitėlis: "Kalnas labai aukštas (?), apvalus ir toks gražus, kad panašesnis į meno, nei į gamtos kūrinį. /…/ Kalno viršūnėje yra nedidelė bažnyčia /…/ šv. Elenos pastatyta toje vieotje, kur Kristus buvo atsimainęs".

Beje, cituotoji "Kelionė į Jeruzalę", išleista Braunsberge lotynų kalba 1601 m. greitai tapo Europos "bestseleriu" – buvo labai skaitoma, leista daugelį kartų įvairiomis kalbomis; į lietuvių kalbą išversta Onos Matusevičiūtės išėjo po … 399 metų, – 1990-aisiais.

Siaurutis, vingiuotas kelelis į viršūnę. Kokie toliai atsiveria nuo jos! Nors Naujajame Testamente kalno pavadinimas neminimas, bet tikima, kad Jėzaus atsimainymas įvyko čia. "Jo veidas sužibo kaip saulė, o drabužiai tapo balti kaip šviesa". Čia pasirodė Mozė, Elijas, ir Petras sakė Jėzui: "Viešpatie, gera mums čia būti!" Atsimainymo

(Nukelta į 3-čią psl.)

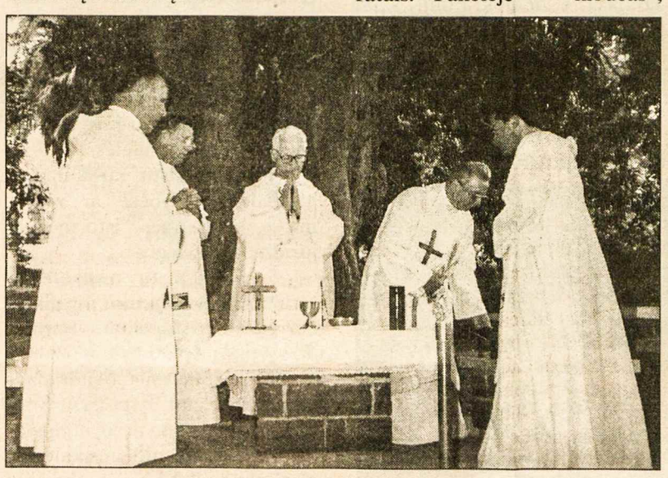

Lietuvių grupės kunigai atnašauja Mišias Palaiminimų kalne. Iš kairės: K. Krikščiukaitis, J. Kardelis, P. Sabaliauskas, J. Čepėnas, S. Paliūnas Nuotr. H. Pankrašovo

SPAUDOS BALSAI

Lietuvos pažanga rusų akimis

Paprastai rusų spauda apie Lietuvą rašo arba blogai, arba nieko. Išimtis yra Paryžiaus rusų ortodoksų savaitraštis "Ruskaja Mysl", kuris nuo karo pabaigos sovietų okupuotos Lietuvos žmonėms rodė daug palankumo, ypač plačiai rašydavo apie persekiojamus disidentus. Ir dabar, kai Lietuva yra laisva ir buvusių problemų nebėra, savaitraštis yra Lietuvai palankus. Š.m. gegužės 13-19 d. laidoje "Ruskaja Mysl" paskyrė Lietuvos valdžios viršūnių pasikeitimams visą puslapį, kuriame tarp kitko rašoma:

"Dabar, kai kritikos objektas jau ne valdžioje, daugelis Lietuvos piliečių prisiminė gerus dalykus, kuriuos padarė pasišalinanti valdžia. Uždėję ranką ant širdies sakome: daugelis paprastų Rusijos, Ukrainos piliečių, jau nekalbant apie Gudiją, neturėtų nieko prieš pasikeisti vietomis su savo toliau į vakarus gyvenančiais kaimynais. Lietuvos gyvenimo lygio negalima lyginti su rytinėmis slaviškomis valstybėmis. (…) Premjero (Vagnoriaus) žodžiai, kad Lietuva atlaikė Rusijos ekonomikos krizę, pasitvirtino tikrovėje. Valstybinė valiuta litas nesusvyravo. Jo kursas, palyginus su doleriu, liko toks pats kaip ir prieš metus (4 Lt. – 1 dol.). Ekonomijos augimas nedaug sulėtėjo – vietoje 7% šiais metais planuojama 4-5%, bet tai vis tiek yra augimas ir, galimas dalykas, bus didesnis. Vyriausybė įvykdė savo pažadą ir pradėjo išmokėti žmonėms santaupas, kurios žuvo dar sovietiškuose taupymo bankuose (buvusi 'kairiųjų' valdžia to nepadarė). Pradžioje išmokėjo invalidams ir asmenims virš 80 metų, dabar tiems virš 70. Už metų-dvejų planuojama palaipsniui išmokėti visiems. Užsienio politikoje irgi pastebima sėkmė. Nuo 1999 m. kovo 1 d. Lietuvos gyventojai turi teisę važinėti į Vakarų Europos kraštus be vizų. Toks faktinis (o ne teoretiškas) 'geležinės uždangos' kritimas gali rusams ir ukrainiečiams tik sapnuotis. Nors Lietuva ir nepateko į tuos šešis kraštus, pakviestus į pokalbius dėl įstojimo į Europos sąjungą, tačiau atsidūrė sekančiame ešelone pralenkus tokius Europos kraštus, kaip Rumunija ir Bulgarija".

Praeities klaidos

Toronto lenkų savaitraštis "Związkowiec" š.m. gegužės 20 d. laidoje rašo: "Apie neigiamus lenkų-lietuvių santykių pavyzdžius, kaip pvz. lėtą lenkams žemės grąžinimo tempą Vilnijoje, žemę, kurią Antrojo pasaulinio karo išvadoje pasigriebė sovietų valdžia – rašo 'Nasz Dziennik'. Zygmunt Mackiewicz, Lietuvos parlamento narys lenkas, laikraščiui pasakė, kad tenykščių lenkų nuosavybės problemos yra praeityje padarytų klaidų padarinys. Žemės reforma, kuri prieš karą įvyko Lenkijoje, Vilnijoje nebuvo pravesta. Ne visi žemės savininkai arba jos paveldėtojai turi nuosavybę patvirtinančius dokumentus. Neišspręsti lenkų nuosavybės reikalai liečia apie 150 tūkstančių (?J.B.) asmenų. Per lėtas lietuvių teismų darbas ir nepakankama savivaldybių valdininkų, tvarkančių nuosavybės klausimus, kontrolė privedė prie to, kad du trečdaliai bylų dar laukia sprendimo".

Tarpkario metais lenkų valdomoje Vilnijoje visuotinės žemės reformos ir kompensacijos nebuvo. Kaimo laukai buvo rėžiais (siauri ilgi žemės sklypai) suskirstyti. Adomo Miskevičiaus poemoje "Ponas Tadas" (19 š. pradžia) dvarponiai skundžiasi, kad jiems medžioti trukdo valstiečių-baudžiauninkų žemės "šniūrai" – rėžiai. Konservatorius Mackiewicz teisus – bent dalis dabartinių žemės grąžinimo problemų yra praeityje, dar prieš sovietų okupaciją nepadarytos reformos.

Parlamentarų posėdis

Trumpai ir aiškiai apie š.m. gegužės mėn. Krokuvoje įvykusį Lietuvos ir Lenkijos parlamentarų posėdį š.m. gegužės 23 d. "Tygodnik Powszechny" laidoje rašo buvęs Lenkijos ambasadorius Lietuvoje Jan Widacki:

"Pažiūrų skirtumas išryškėjo (tai jau šių posėdžių tradicija) tautines mažumas liečiančiais klausimais. Lenkų pusė paskelbė savo protestą prieš brandos egzaminų Lietuvoje reformą, kuri lenkiškoms mokykloms reikštų lenkų kalbos egzamino privalomumo panaikinimą. Lietuvių pusė išreiškė nerimą, kad Lenkijos švietimo sistemos reforma pakeis aštuonių klasių lietuviškas mokyklas į šešių klasių, todėl kilo reikalavimas įsteigti Seinų gimnazijoje klases su lietuvių dėstomąja kalba. Šių diskusijų metu paaiškėjo, kad nuo 1990 metų Lietuvoje lenkiškoms mokykloms buvo išleisti 226 vadovėliai, o Lenkijoje… penki vadovėliai lietuviškoms mokykloms.

Posėdis apeliavo dėl žemės grąžinimo Vilnijoje pagreitinimo. Ryšium su tuo kilo ginčas dėl pavadinimo: lietuviai tvirtino, kad 'Vilnijos-Vilenščiznos' nėra. Yra arba geografinis pavadinimas 'Rytų Lietuva' arba administracinis – Vilniaus, Šalčininkų ir t.t. rajonai. Sutartas kompromisas: nutarime panaudotas 'Vilenščizna (Rytų Lietuva)' terminas. Posėdis taip pat pripažino, kad sprendžiant Punsko pasienio sargybos būstinės lokalizacijos klausimą reikia atsižvelgti į valstybės interesus, lygiai kaip ir į vietinės visuomenės nuomonę".

Daug yra kalbama apie Vilniaus kraštą, Vilniją bei "Vilenščizną", tačiau nėra aišku kur tas kraštas prasideda ir kur baigiasi. Pagal TL enciklopediją (IV, 534 psl.) Vilniaus kraštas – tai teritorija tarp buvusios demarkacinės linijos ir dabartinės rytinės Lietuvos sienos. **J.B.**

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

A†A
JONUI ŠIMKUI

mirus, jo žmoną NIJOLĘ ŠIMKIENĘ, sūnus – RIČARDĄ ir STEPONĄ bei gimines liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

J. A. Kutkos, sūnus Arūnas ir duktė Dalia su šeimomis

A†A
MAGDALENAI KRILAVIČIENEI
mirus,

jos vyrą PRANĄ nuoširdžiai užjaučiu –

Elena Jonušienė,
Lauderhill, FL

MIRTIES METINĖS

1999 m. birželio 16 dieną sueina vieneri metai nuo

a. a. JUOZO BAKŠOS

mirties. Mišios už jo vėlę bus atnašaujamos birželio 16, trečiadienį, 8.30 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje.

Maloniai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti Mišiose ir prisiminti velionį savo maldose.

Šeima

You could be calling *Lithuania* right now for only $0.66 a minute!

That's right.
Only $0.66 a minute

EVERY MINUTE-ANY DAY YOU CALL ANY TIME YOU CALL

Altline's new flat rate service guarantees you the lowest long-distance charges-from Canada to Lithuania and around the world.

CHECK OUT THESE GREAT LONG DISTANCE RATES:

Austria	$0.34
Australia	$0.19
Belgium	$0.25
Denmark	$0.25
France	$0.23
Germany	$0.24
Poland	$0.49

NO contract
NO monthly fee
NO hidden cost
NO hassle
NO extra numbers to dial

WE ALSO OFFER GREAT RATES TO CANADA AND U.S.

CANADA	$0.09
U.S.	$0.15

(Evenings and weekends)

Call us at: (416) 363-8894 or 1-800-567-8040

Altline Communications has been helping Canadians save on their long distance since 1990. Our full range of services includes data lines, 800/888 numbers, calling cards and Internet Service.

ALTLINE communications

100 Adelaide Street West, Suite 1101, Toronto, Ont. M5H 1S3

Šv. Tėvas JONAS PAULIUS II, lankydamas įvairius kraštus, keliauja lėktuvais. Š.m. birželio pirmoje pusėje lankosi Lenkijoje

Kur mūsų tėviškė?

Evangelikų vyskupo ANSO DUMPIO žodis Čikagos kapinėse lankymo bei puošimo dieną

Karo pabėgėlių stovykloje Vokietijoje, kur mes po karo gyvenome, stovyklos ansamblis ypatingom progom atlikdavo programą. Ansamblis visuomet savo meninę dalį užbaigdavo daina, kurios fragmentus aš iki šios dienos dar kiek prisimenu:

Namo, broliukai, namo jaunieji,
Namo darbelio dirbt.
Čia juoda duona ir tos neduoda,
Namo darbelio dirbt.
Namo, broliukai, namo jaunieji,
Čia nėra mūsų namai.

Kur yra mūsų namai? Kur ta tėviškė, kurios mūsų širdys ilgisi? Kur mes ją rasime? Kur mūsų širdies ilgesys bus išpildytas? Nepaisant dainos raginimo, mes negrįžome iš Vokietijos atgal į tėvynę, bet dar toliau atsitolinome nuo gimtinės į neribotų pažadų kraštą Ameriką. Ar čia mūsų namai? Ar čia mūsų tėviškė? Ar čia mūsų širdies ilgesys išpildytas?

Nors mes čia jau beveik pusė šimtmečo gyvename, bet savo dvasia neištirpome vadinamame Amerikos katile. Mes renkamės savo šventovėse, meldžiamės gimtąja tėviškės kalba, sukūrėme savo organizacijas, išvystėme savitą kultūrinį gyvenimą. Žodžiu, savo išore prisitaikėme prie šio krašto gyvenimo būdo, bet savo dvasia liekame skirtingi, saviti. Kur tad iš tikrųjų mūsų namai? Kur mūsų tėviškė?

O gal mūsų tikrieji namai yra mūsų gimtinėje Lietuvoje? Po nepriklausomybės atstatymo apsilankėme gimtinėje ir stebėjomės neatpažįstamais pasikeitimais – nušluotom sodybom, sugriuvusiais arba apleistais namais, kur užaugome ir kur mūsų tėvai ir protėviai gyveno. Gimtinė mums pasidarė netikėtai ir keistai svetima. Kiti žmonės gyvena ten, kur mes, mūsų kaimynai ir giminės gyvendavo. Mūsų ilgesys jaustis tėviškėje visiškai ir ilgainiui namuose lieka neišpildytas. Mūsų dauguma neskubame grįžti atgal ir apsigyventi laisvoje Lietuvoje.

Kur tad mūsų namai? Kur mūsų tėviškė? Kur šiame pasaulyje bus mūsų širdies ilgesys išpildytas? Ar likome klajūnais be jokios tėviškės visame pasaulyje? Visur, kur gyvenome, ieškojome tos tėviškės, kurią patyrėme ten, kur užaugome, kurioje mes idealiai įsivaizdavome. Joje vyravo ramybė, saugumas, meilė, kurios mes niekur kitur neradome.

Poetas Bernardas Brazdžionis apie tai mąstė ir davė savo atsakymą mūsų širdžių ilgesiui šiose eilėse:

Lietuva, visur tavęs ieškojau, –
Apėjau pasaulio vietų daug,
Ir ant žemės slenkščio kai
sustojau,
Viešpatyje tėviškę radau.

Nežinau, ar Brazdžionis įkvėpimo savo eilėms sėmėsi iš Šv. Rašto, bet laiško hebrajams autorius mąsto panašiai apie Senojo Testamento patriarchus: "Jie visi mirė, tvirtai tikėdami, dar negavę pažadėtųjų dalykų, tik iš tolo juos regėdami, sveikindami ir išpažindami, jog jie žemėje svečiai ir ateiviai. Taip kalbėdami, jie duoda suprasti, jog ieško tėviškės" (Heb. 11, 13-14).

Šiandien mums dera pertraukti savo kasdienines rutinas ir įsisąmoninti tai, kad mes žemėje esame laikini piligrimai, pakeliui į Viešpaties mums paruoštą amžiną tėviškę. Tėviškės ilgesys yra mūsų amžinybės ilgesys. Šiame pasaulyje jis nebus niekur išpildytas, nes ilgesys yra Viešpaties įdiegtas mūsų širdyse – ir jis bus patenkintas ir ras savo atpildą, kada susitiksime su juo veidas į veidą Jo Karalystėje.

Žemėje mes ieškome tėviškės ir su tėviške susieto atpildo įvairiais būdas, dažnai net patys nejausdami, kad jos ieškome, pavyzdžiui, paaukodami savo kūną ir sielą žemiškiems siekiams, pasinerdami visa būtim į savo šeimų auklėjimą, ryždamiesi pasiekti patogų gyvenimo lygį, gilindamiesi į mokslo ir meno gelmes, aistringai užsiimdami mėgstamom pramogom. Visi šitie geri dalykai, kurie yra Viešpaties dovanos, patenkina mus tik iš dalies, bet neatstoja Viešpaties žadėtos tėviškės atpildo. Jeigu mūsų galutinė viltis vien žemiškuose dalykuose, nors jie gražūs ir kilnūs būtų, tai mūsų viltis ir žlugs su visais praeinančiais žemiškais dalykais. Visuose tuose dalykuose mūsų širdys lieka neramios tol, kol jos neatras savo visiškos ramybės Viešpatyje, kaip Bažnyčios tėvas Augustinas mus seniai mokė.

Santykiaudami su Jėzumi Kristumi ištisoje mūsų žemiškoje kelionėje per širdgėlas ir per džiaugsmus, mūsų amžinas širdies ilgesys ras savo tikrą atpildą. Tada mes turėsime viltį širdyje, kad Viešpats maitins mūsų ilgesį tol, kol Jis pasišauks mus į amžiną tėviškę. Ten mūsų širdies ilgesys gaus palaimintą atpildą.

Šiandien, kapinių lankymo dieną, mes jungiamės tikėjimu su visais, kurie šlovina Viešpatį. Mes, kurie dar liekame žemėje, kurių ištikimybė Viešpačiui yra mėginama gyvenimo kovose, semiamės stiprybės iš ištikimų protėvių pavyzdžių.

Susirinkę mirusiųjų prisiminimui, su pagarba, meile ir padėka mes jungiamės su tais, kurie, atlikę žemišką savo kelionę, amžinai tarnauja Dievo šlovei. Laiškas hebrajams mus ragina: "Todėl ir mes, šitokio debesies liudytojų apsupti, nusimeskime visas kliūtis bei nuodėmės pinkles ir ištvermingai bėkime mums paskirtose lenktynėse, žiūrėdami į savo tikėjimo vadovą ir ištobulintoją Jėzų" (Heb. 12,1-2).

Šiaulių Šv. Petro ir Povilo šventovė

Šiauliai

Iš amžių glūdumos Šiauliai,
Mūsų miestas garsus ir brangus,
Nepabūgęs kryžiuočių ir priešų žiaurių,
Daug kartų prisikėlęs iš griuvėsių, kraujo, pelenų.

Senas sukilėlių kalnelis
Primena tuos žiaurius laikus,
Kada lietuviai šakėm, dalgiais (1863)
Kovės už laisvę Lietuvos.

Šiandien žydi kaštonų alėja,
Šlama miesto seni ąžuolai.
Skamba mūsų šventovių varpai,
Amžiams gyvent prisikėlė Šiauliai.

Šiauliai – Saulės mūšis,
Šiauliai – Pergalės miestas,
Šiauliai, Šiauliai, klestėkit šauniai,
Degit ramūs langų žiburiai.

Šiaulietė **Ona Elinskaitė,**
Torontas

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

◆ MLS skelbimas
◆ Komisas 3½%
◆ Toronto Real Estate Board narys
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Savaitė Šventojoje žemėje

(Atkelta iš 2-ro psl.)

bazilika taip pat nauja, (1924), pastatyta ant bizantiškosios griuvėsių.

Betliejus ir Jeruzalė

Atsisveikiname su žydinčia, vešlia, žalia žalia Galilėja. Jos gamta susižavėjęs M. K. Radvila rašė: "Tokios jaukios, malonios to krašto vietos, kad sunku ir aprašyti, ir žodžiais apsakyti". Per nevienodo kraštovaizdžio Samariją (kai kur dulkiną, akmenuotą, kai kur su derlingomis lygumomis, vynuogynais, avių bandomis) į Judėją, Jeruzalę, Betliejų.

Jėzaus gimimo šventovė su sidabro žvaigžde, įrašu "Hic de Virgina Maria Jesus Christus natus est" ("Čia Mergelė Marija pagimdė Jėzų Kristų"), ola, kurioje buvo suvystytas, padėtas kūdikis. Giedame "Pulkim ant kelių". Neilgai užtrukę, sukame atgal į Jeruzalę, į "Meridiano" viešbutį.

Jeruzale, Šventasis mieste, Aukso mieste, Taikos mieste! Per du dūkstančius metų kiek dėl tavęs kariauta, kovota, kiek sykių tu deginta...

Alyvų kalne, ten, kur vienas mokinys paprašė: "Viešpatie, išmokyk mus melstis", Jėzus mokė: "Kai melsitės, sakykite: 'Tėve mūsų, teesie šventas tavo vardas', šiandien stovi šventovė, kurios sienose įmūrytos lentos su "Tėve mūsų" malda, išrašyta daugiau nei penkiasdešimčia kalbų, yra ir lietuvių kalba.

Alyvų kalno šlaite, kur jojantį ant asilaičio Kristų mokiniai džiaugsmingai sveikino "Garbė karaliui, kuris ateina Viešpaties vardu!" šventovė "Dominus flevit" – Viešpats verkė. Arčiau Jeruzalės, labai gražioje atšlaitėje, Jėzus žiūrėjo į priešais atsiveriusį mylimą miestą ir verkė jo, neišmanančio ateities: "O, kad tu šiandien suprastum, kas tau atneša ramybę! Deja (...) Tu sulauksi dienų, kai tavo priešai (...) parblokš ant žemės tave ir tavo vaikus (...) ir nepaliks tavyje akmens ant akmens (...)". Šventovės viduje reta, Kristaus mintį išreiškianti mozaika – višta, apglėbusi viščiukus... Čia pat lauke prie akmenų sienos mūsų kunigai aukojo Mišias.

Kryžiaus kelias

Svarbioji mūsų kelionės tikslo dalis – Via Dolorosa – Kryžiaus kelias, Kristaus nueitas už gyvenusius anuomet, gyvenančius dabar ir gyvensiančius iki pasaulio pabaigos. Mirties bausmę pagal žydų baudžiamąjį įstatymą Kristus užsitraukė atsakymu į vyriausiojo kunigo Kajafo klausimą: "Ar tu esi Mesijas, Šlovingojo sūnus?", prisipažinimu: "Taip, Aš esu". "Ir jūs dar pamatysite Žmogaus sūnų, sėdintį Visagalio dešinėje ir ateinantį dangaus debesyse". Po to pas Pilotą, kur Kristus vėl teigia: "Aš esu karalius. Aš tam esu gimęs ir atėjęs į pasaulį, kad liudyčiau tiesą. Kas tik brangina tiesą, klauso mano balso". Pilotas klausia: "O kas yra tiesa?" Dieviškoji Išmintis stovi prieš žmogų, teisėją.

Lipame laiptukais žemyn į pretorijų, vietą, pavadintą Akmeniniu grindiniu (Lithostratos), kur Pilotas – žmogus, teisėjas – atidavė Kristų nuplakti, nukryžiuoti. Pagal Senąjį Testamentą atidavė niekingiausiai mirčiai, nes pasakyta: kiekvienas, kuris kybo ant medžio, yra Dievo pasmerktas. Aplinka šiurpiai tikra. Nę, nėra Piloto krasės, kurioje sėdėdamas paskelbė mirties nuosprendį, iš kurios atsistojo nusimazgoti rankų – "Aš nekaltas (...)". Bet grindinio plokštės išraižytos apskritimais, kvadratais, reikalingais romėnų kareivių žaidimams, nenuneigiamai byloja apie įvykius. Tylime, klaupiamės, liečiame plokštes delnais, lūpomis, glaudžiamės širdimi...

Penkios paskutinės Kryžiaus kelio stotys Šventojo kapo šventovėje, kur eina, plaukia nesuskaitomos maldininkų minios. Aplink pilna aiškintojų, maldų, giesmių įvairiausiomis kalbomis. Turgus? Kaip atsiverti stočių įvykiams? Astos pusbalsiu skaitomas Evangelijų tekstas stengiasi padėti pasimetusiai širdžiai.

Atsisveikinant

Per paskutinę (mūsų, ne apaštalų...) vakarienę Vladimiras – kelionės organizatorius iš Vilniaus – dėkoja už drausmingumą, susiklausymą, kultūringumą. Jei tokie buvom, tai padėjo jo rūpestis buitimi, Anatolijaus, seselės Astos pastangos šviesti, plėsti mūsų akiratį. Ačiū jiems!

Taip pat ačiū Solomonui Atamukui, autoriui knygos "Lietuvos žydų kelias". Per mūsų kelionę kasdien iš savo Aždodo skambindavo vakarais, klausdavo, kur buvom, ką matėm, kaip jaučiamės. O susitikimas – tiesiog istorinis, po 28 metų – su buvusia bendradarbe Chaja Lifšicaite įvyko taip pat jo dėka. Kaip miela buvo pasisvečiuoti Jeruzalėje jos jaukiame bute, pajusti tetų, dėdžių, mylimo žmogaus – Aiziko – dvasią. Netrūko kalbos. Ir apie Lietuvos teisuolius; per jos rankas eina jų bylos. Paskutinis, kuriam buvo pripažintas šis garbingas vardas – kunigas Stasys Jokūbauskas (miręs 1947 m.); padedant seselėms Kauno Rotušėje išslapstė per 20 žydų vaikų. Atsibučiuojame, atsisveikiname "iki pasimatymo".

Atsisveikiname ir su Jeruzale, šventuoju miestu – Via Dolorosa, Raudų siena (gaila, neįtraukta Teisuolių alėja) Nepriklausomybės diena (IV.21), senamiesčio architektūra, jos siena su vartais, taip pat... kupriais, lėtai, oriai žingsniuojančiais, žvelgiančiais didelėmis, išmintingomis akimis. Tikras Rytų filosofijos įsikūnijimas!

"Šalom" visiems liekantiems Šventajame mieste (ir trims lietuvaičiams pranciškonams, čia studijuojantiems), krašte, kur tiek daug praeities paminklų. O mes skrendame į Lietuvos Jeruzalę, "Jerušolaim d'Lita", savo sostinę, mielą, vienintelę, laukiančią. Laukiančią taip pat su trečiuoju Vilniaus muzikos festivaliu, skirtu didžiojo muziko, lordo Yehudi Menuhino atminimui; festivaliu, kuriame skambės K. Pendereckio oratorija "Septyni Jeruzalės vartai".

Viešpatie, kai ėjai su mokiniais į Emausą, jie prašė Tave "pasilik su mumis". Po dviejų tūkstančių metų kartojame – pasilik!

Per Sekminių šv. Mišias Santakoje Kauno miesto vėliavą šventina J.E. arkivyskupas Sigitas Tamkevičius

KAUNO GIMTADIENIS

Mieste plazdėjo vėliavos

ANTANINA GARMUTĖ

Pirmą kartą miesto istorijoje kauniečiai šventė savojo miesto gimtadienį. Šventė prasidėjo gegužės 20-ąją ir truko 4 dienas.

Kauniečiai myli savo miestą ir didžiuojasi, anot vieno miestiečio, trijų "L" raidžių jungtimi: Laisvės alėja, Laisvės pojūčiu ir lietuviškumu. Kaunas – Romo Kalantos ir Lietuvos kardinolo miestas, Europos krepšinio centras ir Laisvės varpo širdis. Pavojaus valandą Kaunas – laikinoji valstybės sostinė. Kauniečiai – darbštūs, atkaklūs, energingi žmonės. Kaune yra 9 aukštosios mokyklos, veikia 20,000 įmonių, 16 viešbučių, 7 teatrai, 21 muziejus. Gimstamumas Kaune didesnis už mirtingumą. (Deja, išsituokia kas antra šeima).

Tiksli Kauno įsteigimo data nėra žinoma. Gimtadienis pasirinktas pagal istorinius duomenis: daugiau kaip prieš 500 metų gegužės 20-ąją Kazimieras Jogailaitis suteikė Kaunui privilegijas ir atstatė teises, turėtas nuo seniausių laikų. Atstatė Žolinės prekymetį, viešąsias svarstykles, vaško bei gelumbės dirbtuves. Miesto gyventojai gavo didelius žemės plotus net kitapus Nemuno, tarp Jiesios ir Zapyškio.

Kaunas – daugelio žmonių vaikystės miestas. Todėl šventėje vyko vaikų dailės parodos. "Piešiu savo miestą" – tokia dailės pamoka buvo surengta Laisvės alėjoje jau pirmąją šventės dieną. Mažieji dailininkai piešė. Paskui piešinius sunešė prie Muzikinio teatro, susuko į rietimą ir įteikė miesto merui. Kol vaikai piešė, vaikų knygų autorė rašytoja Aldona Griciėnė miesto sode sekė pasaką apie Kauną. Mažieji dainininkai ir šokėjai ėjo ratelius ir dainavo. Ypač moksleiviai turėjo kur pasireikšti. Į dailės ir istorijos pamoką po atviru dangumi įsijungė ir vaikų tėveliai su mokytojais.

Miesto gimtadienio vakarą klausėmės teatralizuoto koncerto Rotušės aikštėje. O netoliese kvietė "Pasakų seklyčia". Skambėjo muzika ir poezijos posmai. Buvo paskaita apie baltų protėvynę.

Tarp keliasdešimties tūkstančių šventės dalyvių buvo per tris tūkstančius įvairaus žanro ir amžiaus atlikėjų. Kasdienybės išvargintiems žmonėms šventės renginiai suteikė atgaivą dvasiai.

Per Jaunimo dieną vyravo studentų eisenos, konkursai. Nepriklausomybės aikštėje koncertavo vaikų choras "Tirlis". Prie "Merkurijaus" parduotuvės fontano – populiarios jaunimo muzikos grupės "Džordana", "Dinamika" ir kt. Vienybės aikštėje rinkosi "roko" gerbėjai. Vakare vyko "Pop art" festivalis Nemuno saloje.

Dariaus ir Girėno sporto centre įvyko sporto šventė. Laisvės alėjoje viešėjo šeimos, vyko meno dirbinių ir rankdarbių mugė. Lėlių ir kaukių parodos. Žiūrovus sužavėjo gėlių paradas, įspūdingas laivų ir plaustų paradas vakarėjančioje upėje.

Įsibėgėjusi šventė persikėlė į Nemuno ir Neries santaką, kur susiliejo su tradicinėmis Sekminėmis. Pradžia – šventomis Mišiomis, kurių metu pašventintas miesto vėliava. Po Mišių – vėl koncertai, mugė, gegužinė. Renginių gausos atžvilgiu Kaunas įrodė, jog nėra provincija.

Tiesa, kai kam šventė priminė turgaus pobūdį, vestuvinį kičą, kai kam nepatiko, kai paleidžiant į dangų spalvingus balionus skambėjo negrų, o ne lietuviškos melodijos. Tačiau visumoje šventė praėjo gana kultūringai. Nepasitvirtino pesimistų nuogąstavimai, kad miestas nukentės kaip po žalgiriečių sutikimo (kai iš džiaugsmo parduotuvių vitrinų ir kt. objektų daužymo nuostoliai, žiniasklaidos duomenimis, sudarė 1 milijoną litų). Kiti sakė, jog skurdo aplinkoje, kurioje mes gyvename, tokiai šventei pakaktų ir vienos dienos renginių. Šįkart vėliavos plazdėjo net 4 dienas. Beje, informacijos, kiek lėšų išleista pirmajam Kauno miesto gimtadieniui, aptikti nepavyko.

"Lietuvių Namai" Vilniuje

GABRIELIUS ŽEMKALNIS,
Pasaulio lietuvių bendruomenės atstovas Lietuvoje

Visame pasaulyje minėjome Vasario 16-ąją ir Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracijos penkiasdešimtmetį. Vienos iš svarbiausių iškilmių, kuriose man teko dalyvauti, be jokios abejonės, įvyko Lietuvių Namuose Vilniuje. Lietuvių Namai yra vidurinė mokykla ir bendrabutis užsienyje gyvenančių lietuvių vaikams. Dauguma tų vaikų yra tremtinių vaikai ir vaikaičiai.

Ne pirmą kartą buvau kviestas ir dalyvavau Lietuvių Namų renginiuose kaip PLB atstovas Lietuvoje. Šį kartą juos sveikindamas sakiau, kad Lietuvos istorijos jie mokosi daugiau, negu mokėsi mano karta. Sakiau: "Sužinote apie naujų laikų didvyrius, kovotojus už Lietuvą, kuriuos šiandien simbolizuoja partizanų vadas generolas Jonas Žemaitis. Šalia jo su ginklu rankoje kovojo ir kiti. Daugiausia buvo tokių, kurie okupantui priešinosi be ginklo, suteikdami kovotojams prieglobstį, maistą, slėptuves. Kartu kentėjo, žuvo ar buvo ištremti jūsų tėvai ir seneliai. Jūs esate generolo Žemaičio partizanų tiesioginiai palikuonys. Linkiu jums to niekada nepamiršti ir būti vertiems jūsų tėvų pasiaukojimo".

Iki ašarų jaudinančioje programoje šie į Lietuvą sugrįžę vaikai pasakojo apie tai, kaip jų seneliai ir tėvai atsirado Sibire.

"1948 metų pradžioje prie Ariogalos žuvo trys partizanai slapyvardžiais Žaibas, Nemunas ir Šarūnas. Šarūnas buvo mano senelis. Močiutė tą pavasarį kartu su 9 mėnesių dukrele išvežė į Sibirą. Toji dukrelė yra mano mama. Ji užaugo močiutės negęstančioje meilėje Lietuvai ir štai, per mane, ji sugrįžo į Lietuvą". Kitas vaikas pasakojo, kaip jo tėvas pažadėjo Sibire mirštančiam tėvui, kad tie šeimos nariai, kurie išliks gyvi, sugrįš į Lietuvą. Pažadas pildomas".

Karštą vasaros dieną Vilniaus mieste — Nuotr. V. Kapočiaus

Meninės dalies pabaigoje mokiniai ir mokytojai, visiems atsistojus, giedojo mokyklos giesmę, kurios priedainyje skambėjo šie žodžiai:

Mes kaip paukščiai į Lietuvą grįžtam,
Mums Aukščiausias nurodo kelius.
Bočių žemė vaikus atpažįsta,
Lietuvaičių čia namas puikus.

Mokykloje mokosi 250 mokinių. Šiais mokslo metais buvo priimti dar 84 moksleiviai, daugiausia iš Irkutsko ir Krasnojarsko krašto. Kai kurie pereitų metų ekspedicijos į Krasnojarską dalyviai sako, kad tai – ekspedicijos rezultatas. Aš neabejoju, kad pernai Lietuvoje įvykę dainų ir sporto šventės, į kurias suvažiavo daug tremtinių, taip pat prisidėjo prie šių vaikų grįžimo.

Kodėl sakau, kad tai viena iš svarbiausių iškilmių? Todėl, kad šventėme ATEITĮ, kuri, pamačius šiuos vaikus ir juos auklėjančius pedagogus, atrodo nepaprastai gražiai. ("Pasaulio lietuvis", 1999 m. vasaris-kovas).

LAISVOJE TĖVYNĖJE

MIRĖ SOCIOLOGAS

Gegužės 18 d. mirė Lietuvos mokslų akademijos narys korespondentas, Lietuvos filosofijos ir sociologijos instituto steigėjas ir pirmasis direktorius humanitarinių mokslų daktaras Jonas Macevičius. Jis sudarė galimybes plėtoti sovietmečiu uždraustą mokslo šaką – sociologiją bei tirti filosofijos istoriją.

SALDAINIŲ EKSPORTAS

Šių metų balandžio mėnesį akcinės bendrovės "Kraft Jacobs Suchard Lietuva" apyvarta sumažėjo 15%, sudarė apie 17 mln. litų, o eksportas sumažėjo 70%. Siunčiami saldumynai į Latviją, Estiją ir Karaliaučiaus sritį, bet sustabdytas šiuo laiku eksportas į Rusiją ir Gudiją, sudaręs 50% viso eksporto. Lietuviški gaminiai negali konkuruoti dėl aukštų vietinio cukraus kainų. Kaune ši firma gamina "Karūnos" ir "Princo" šokoladus ir saldainius, importuoja kavą iš Vokietijos, šokoladą ir kitus produktus iš Šveicarijos ir Švedijos. Bendrovė "KJS" Lietuvoje jau investavo 15.5 mln. JAV dolerių, rašo "Lietuvos aidas".

PRIVAČIOS ĮMONĖS

Statistikos departamento duomenimis, darbininkai ir tarnautojai, dirbantys privačiose įmonėse ir įstaigose, uždirba daugiau, negu valstybinėse, praneša BNS. 1998 m. spalio mėnesį buvo atliktas pirmas pagrindinių kvalifikacinių grupių darbo užmokesčio tyrimas. Kaip rašo "Lietuvos aidas", valstybiniame sektoriuje dirbantys darbininkai tada uždirbo vidutiniškai po 829 litus, tarnautojai – 1276 litus. Vyrų darbininkų užmokestis buvo 990 litų, moterų – 623 litai; vyrų tarnautojų – 1622 litai, moterų – 1111 litų. Privačių įmonių darbininkai vidutiniškai uždirbo 868 litus, tarnautojai – 1395 litus. Vyrai darbininkai gavo 949 litus, moterys – 723 litus; vyrai tarnautojai – 1736 litus, moterys – 1130. Darbininkai šalies ūkyje uždirbo 849 litus (vyrai – 967 litus, moterys – 670 litų); tarnautojai – po 1311 litų (vyrai – 1663 litus, moterys – 1116 litus).

VALSTYBĖS KONTROLĖ

"Lietuvos aidas" praneša, kad 1998 m. Valstybės kontrolė atliko 1187 tikrinimus, arba 1.3 kartus daugiau negu 1997 m. Už esminės žalos valstybei padarymą 52 pareigūnams buvo skirta 86,100 Lt piniginių nuoskaitų, išieškota 53,000 Lt. Už įstatymų ir kitų teisės aktų pažeidimus į valstybės biudžetą pareikalauta grąžinti neteisėtai panaudotų lėšų, nuslėptų mokesčių bei priskaičiuotų ekonominių sankcijų 73.1 mln. Lt. (išieškota 20.3 mln. Lt). Į valstybinius fondus, savivaldybių ir Sodros biudžetus išieškota 1.6 mln. Lt. Nustatyta, kad pareigūnų neteisėtais veiksmais ūkio subjektams padaryta 65.1 mln. Lt žala. Po tikrinimų ūkio subjektų susigrąžintas turtas sudarė 100 mln. Lt, o valstybės įsipareigojimai buvo sumažinti 20.6 mln. Lt.

PADAUGĖJO LAPIŲ

Aplinkos ministerijos duomenimis, Lietuvoje sumažėjo pilkųjų kiškių, tauriųjų elnių, danielių bei vilkų skaičiai. Tačiau yra daugiau stirnų, lapių ir bebrų. Iš viso dabar yra 76,000 elnių, 642 mažiau negu pernai. Pilkuosius ilgaausius kiškius naikina lapės, kurių smarkiai padaugėjo. Jų yra per 23,000, arba 4,225 daugiau negu 1998 m.

PRITARIA ORGANŲ DOVANOMS

Lietuvos žmogaus teisių centro užsakymu, visuomenės nuomonės tyrimų centras "Vilmorus" atliko tyrimą apie audinių ir organų dovanas bei persodinimą. Net 85.8% apklaustųjų atsakė žinantys apie persodinimą, o 97.6% teigė, jog persodinimas reikalingas ligonių gyvybei išsaugoti. Pareikštas noras gauti daugiau profesionalios informacijos apie šią sritį.

KARINĖS PRIEVOLĖS CENTRAS

Gegužės 26 d. Kaune atidarytas naujoviškas Karo prievolės centras, skelbia ELTA. Jis įsteigtas pagal Lietuvos krašto apsaugos ministerijos ir Švedijos valstybinės karinės prievolės administracijos projektą, kuriuo siekiama tobulinti Lietuvos jaunuolių šaukimo sistemą. Kitų metų pabaigoje tokius centrus ketinama atidaryti Klaipėdoje ir Panevėžyje, o vėliau ir Vilniuje.

JUNGSIS DU BANKAI

Birželio 8 d. Vilniaus ir "Hermio" bankų vadovai pasirašė sutartį dėl galimo bankų susijungimo sąlygų bei tvarkos. Sutartyje numatoma, kad bankai sieks lygiais pagrindais susijungti į naują banką su nauju vardu. Šis perims abiejų bankų teises. Sutartis panaikino įtampą, išsivysčiusią tarp šių dviejų bankų nuo praėjusių metų pavasario, rašo ELTA, ir leis geriau tarnauti abiejų bankų klientams.

NAUJI PAŠTO ŽENKLAI

"Lietuvos paštas" birželio 12 d. išleido į apyvartą du naujus ženklus iš serijos "Lietuvos raudonoji knyga", kiekvieną – pusės milijono tiražu. Juos sukūrė dailininkas Gediminas Pempė. Išspausdinti Budapešto valstybinėje spaustuvėje, jie yra 70 centų ir 2 litų nominalinės vertės. **RSJ**

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniai atlieka besočių šalies gyventojų vaidmenį Ant. Rūko dramoje "Svajonių šalis". Iš kairės: Simas Grigėnas, Krista Valaitytė, Petras Bartninkas, Elena Kudabienė, režisierė, Gediminas Smetona, Matas Senkus, Emilija Prudėnaitė, Krista Ericksonaitė, Renata Valaitytė ir Daina Cers

Pirmoji kelionė į Lietuvą

Rašo Toronto Maironio mokyklos Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientė

Nusileidom Vilniuje pavargę po beveik 23 val. kelionės. Pirmas vaizdas – giminės, kurie mūsų laukia. Nepažįstu nė vieno, bet širdis pažįsta visus. Jaučiu meilę, nuoširdumą ir šeimą.

Nuvažiuojam į Kauną su mamos pusbroliu. Kauno vaizdai: Laisvės alėja, daug krautuvių, daug restoranų ir gražiai apsirengusių merginų, Kauno pilis, senamiestis ir plati upė.

Šeštadienį nuvažiuojam į Liaudies buities muziejų. Matau, kaip lietuviai gyveno senovėje. Fotografuoju viską p. Benotienei parodyti, kad aš tikrai klausiau jos pamokų pereitais metais. Didžiausią įspūdį paliko tai, kad, būdama žemaitė, turėjau progą pajodinėti žemaičių kilmės arkliu. Mama mane nufotografuoja; fone matosi žemaičių kaimas. Pradedu verkti, kai viena moteris papasakoja, apie lietuvių gyvenimą Sibire. Mes visi sustojame prie jurtos ir nusifotografuojame.

Sekmadienį nuvažiuojame į Trakų pilį. Nufotografuoju, kai buriuojame apie pilį, valgome vietinį maistą. Čia yra grupė karaimų, žmonių, kurie yra kilę nuo Vytauto laikų sargybinių. Pilyje matome daug istorinių vertybių. Čia daug ką nufotografuoju.

Pirmadienį atsirandame Klaipėdoje. Susitinkame su moterimi, kurios brolis yra tas, pagal kurio gyvenimą buvo parašyta knyga "Hunt for Red October". Čia gyvena mano mamos teta. Vaizdai: rotušės aikštė, uostas, senamiestis, turgus ir net kinų restoranas.

Antradienį išvažiuojame į Kuršių marias. Persikeliam per vandenį laivu. Matau žuvėdras su juodom galvom. Nufotografuoju jas. Juodkrantėje matau kopas, kurios yra lyg smėlio kalnai. Fotografijose matosi žmonės, maži kaip skruzdėlės. Raganų kalne matau medžių skulptūras, kurios vaizduoja lietuvių pasakas. Man šita vieta labai patiko. Vienoje fotografijoje aš stoviu prie velnio, o kitoje velnias ir ragana buria kortomis iš mano sielos.

Trečiadienį išvažiuojam į Palangą. Yra sakoma, kad ant Palangos tilto galima sutikti visą pasaulį. Aš sutinku kanadiečius sportininkus ir kartu nusifotografuojame. Palangos vaizdai: Birutės kalnas, Gintaro muziejus, Basanavičiaus gatvė, vaidilučių aukuras ir net Lietuvos žaltys.

Ketvirtadienį išvažiuojame aplankyti mano senelio sesers. Kokia puiki moteris, tikra žemaitė. Prisivalgę išvažiuojame pasižiūrėti mano močiutės ūkio. Ten randame aplūžusį namą. Prisivalgome braškių ir randame grybų sviedinio didumo. Niekas netiki, kad jie tokie dideli, kol nepamato mano fotografijų.

Aplankome pažįstamą, kuri turi žirgyną. Aš gaunu pajodinėti. Penktadienį vėl esame Palangoje. Šalta, bet vis tiek einame nusifotografuoti prie Baltijos jūros. Aplankome Majorų sodybą, kurioje pamatome riterį ir staugiantį vilką. Išeina įdomios nuotraukos.

Šeštadienį išvažiuojame į Kryžių kalną – ten tiek kryžių. Pastatome kryžių mano sesutės sveikatai. Važiuojame toliau į Panevėžį. Daugiau giminių – mano dėduko sesuo ir jos dukters šeima. Nusifotografuojame prie mano prosenelės kapo.

Sekmadienį grįžtam į Kauną. Pirmadienį važiuojame į Vilnių. Senamiestis, katedra, šventovės ir Gedimino pilis. Vakare matome šokių šventę. Nemaniau, kad tiek lietuvių buvo visame pasaulyje. Vėlai grįžtame į Kauną. Iš ryto vėl važiuojame į Vilnių klausytis choro. Tiek žmonių, tiek garsų, tiek lietaus. Trečiadienį susikraunam lagaminus ir grįžtame į Vilnių. Išskrendam pavargę, bet laimingi. O aš dabar vis galiu pasižiūrėti į savo fotografijas – ir vėl matau Lietuvą.

Kristina Petrauskaitė
"Toronto Maironio mokykla 1998-1999"

Hamilton, Ont.

A.a. Genutės Grajauskienės testamentiniu palikimu, vyras Bronius Grajauskas perdavė $1000 (vieną tūkstantį) skirtą "Pagalbai Lietuvos vaikams".

A.a. Antaninos Asmenavičienės vardo dienos prisiminimui, vyras Juozas Asmenavičius aukojo PLV $200.

A.a. Sofijos Marijos Bruzgienės atminimui, užjausdami vyrą ir likusius šeimos narius, aukojo: $20 – E. K. Gudinskai, M. A. Pusdešriai, A. Volungienė.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkoja – **PLV komitetas**

Windsor, Ont.

MOTINOS DIENA. Ir vėl gegužės mėnuo praėjo be Motinos dienos minėjimo. Taip yra jau daugiau kaip 10 metų. Tačiau šį kartą kun. K. Butkus šventovėje per Mišias pasakė tai dienai pritaikytą labai gražų pamokslą. Visos motinos ir močiutės pasijuto lyg gėlių puokštėmis apdovanotos... Nuoširdus ačiū kun. K. Butkui. **J. Kizienė**

Winnipeg, Man.

JUOZUI GRABIUI, daug metų nešiojančiam "dvi kepures" mūsų visuomeniniame gyvenime – KLB Vinipego apylinkės pirmininko ir Šv. Kazimiero lietuvių parapijos komiteto pirmininko – žmonos Brendos pastangomis, jų namuose, gegužės 25 d. buvo surengtas Juozo 65 metų sukakties pobūvis. Esant gražiai ir saulėtai dienai, pobūvis vyko Grabių sodybos pievelėje, kur jo pagerbti susirinko daugiau kaip 50 žmonių. Popietė praėjo linksmoje ir pakilioje nuotaikoje besivaišinant Brendos paruoštais valgiais ir skanėstais bei atsigaivinant įvairiais gėrimais. Sukaktuvininkas apdovanotas gausiomis dovanomis. Tik vėlai vakare, orui atvėsus, pagerbimo dalyviai skirstėsi namo, palinkėję sukaktuvininkui ir toliau dirbti lietuvybės labui.

A. a. YVONNE ZABOLOTNY (Žalytė), sulaukusi 61 metų, po sunkios ir ilgos ligos mirė 1999 m. gegužės 2 d. Gedulines pamaldas Stonewall, MB, miestelio laidotuvių koplyčioje atnašavo prel. W. Jamieson. Palaidota Lilyfield kapinėse. Liūdi vyras William ir kiti giminės. Yvonne daug metų buvo Manitobos lietuvių klubo valdybos narė ir savo ūkyje rengdavo klubo narių gegužines. **EKK**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Tautos fondo (TF) sukaktuvinis 25-tasis metinis susirinkimas, kaip skelbiama lietuvių spaudoje, įvyko gegužės 8 d. Kultūros židiny Bruklyne, NY. Mišias už gyvus ir mirusius TF narius, o taip pat ir rėmėjus atnašavo kun. Pr. Giedgaudas, OFM. Susirinkime invokaciją sukalbėjo vysk. P. Baltakis, OFM. Jį pradėjo TF tarybos pirm. J. Vilgalys, pakviesdamas tylos minute pagerbti neseniai mirusį TF tarybos vicepirm. P. Nasvytį ir tarybos narį J. Klivečką bei kitus narius, praėjusiais metais iškeliavusius amžinybėn. Susirinkusius sveikino ambasadorius A. Simutis, pareikšdamas, kad nuo pirmųjų TF veiklos dienų dalyvauja jo metiniuose susirinkimuose. Taipgi sveikino ambasadorius Jungtinėse Tautose dr. O. Jusys, generalinis Lietuvos konsulas Niujorke dr. P. Anužis ir Amerikos lietuvių tarybos vardu pulk. D. Skučas.

Pranešimą apie TF metinę veiklą padarė valdybos pirm. A. Vedeckas. Sėkmingai įvykdyti TF nutarimai bei įsipareigojimai. TF narių knygos leidimas eina prie pabaigos. Su Kanados TF atstovybės talka pasiektas užsibrėžtas tikslas surinkti 75,000 dol. Taipgi atgautas 100,000 dol. indėlis subankrotavusiame Lietuvos Inovaciniame banke. Atrenkami abiturientai, kuriems bus įteiktos po 100 dol. premijos. Premijoms gauti kandidatai turėjo parašyti rašinėlį tema "Lietuva ir aš". Iš 1998 m. apyskaitos matyti, kad sąskaitose būta 2,679,592 dol. Lietuviškiems reikalams praeitais metais paskirta 189,193 dol. Kontrolės komisija patvirtino, kad sąskaityba vedama rūpestingai ir paskelbti skaičiai yra tikslūs. TF vadovybėn naujai kadencijai išrinkti: A. Vedeckas, J. Giedraitis, A. Dundzila, N. Paronetto ir R. Žukaitė, kontrolės komisijon – L. Lileikienė, A. Mackevičienė ir A. Vytuvis. Susirinkime kalbėjo A. Dundzila tema "Karo ir pokario istorija Lietuvos mokyklose" ir plk. D. Skučas – apie galimybes įstoti į Šiaurės Atlanto sąjungą (NATO).

Argentina

Aušros Vartų parapijos Buenos Aires mieste gegužės 2, sekmadienį, įvyko Motinos dienos minėjimas. Mišias atnašavo iš Rosario vietovės atvykęs kun. A. Steigvilas. Per pamaldas giedojo "Dainos" choras. Mišios baigtos giesme "Nuliūdo kapai", prisimenant ir pagerbiant motinas. Po pamaldų parapijos salėje vyko moterų paruošti užkandžiai. Po jų buvo meninė programa. Solistas A. Slančiauskas atliko kelias lietuviškas dainas. E. Ožinskienė motinos garbei skaitė savo kūrybos eilėraščių. Minėjime dalyvavo svečių iš Lietuvos: prof. V. Rozurskas ir gydytoja A. Geštytė, abu iš Vilniaus. Taipgi dalyvavo Argentinos lietuviams gerai pažįstamas kun. V. Palubinskas iš JAV-bių, kuris lankė savo gimines Argentinoje.

Britanija

Didžiosios Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) suvažiavimas įvyko š.m. balandžio 24-25 d.d. Lietuvių namuose. Jį atidarė DBLS valdybos pirm. J. Levinskas. Minutės tyla buvo pagerbti mirę sąjungos nariai. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos ambasadorius D. Britanijoje J. Paleckis. Dar kalbėjo ambasados politinis patarėjas R. Degutis, pranešdamas apie įvyksiančius renginius Londone ir užsimindamas dėl Lietuvos valdžios nusistatymo lietuvių atžvilgiu, ieškančius politinio prieglobsčio D. Britanijoje. Suvažiavimui pirmininkavo V. Gasparienė, sekretoriavo A. Podvoiskienė. DBLS valdybos pranešimą padarė pirm. J. Leviniskas, kartu pranešdamas, kad liepos mėnesį atvyksta lietuvių meno grupė į tarptautinį koncertą Valijoje. Grupės nariai norės aplankyti lietuvių veiklos židinius D. Britanijoje. "Europos lietuvio" redaktorius K. Tamošiūnas kalbėjo apie laikraščio finansinius reikalus, lėšų trūkumą. Revizijos komisijos pirm. S. Štarka padarė pastabų dėl knygvedybos. Apie Lietuvių namų bendrovės reikalus aiškino jos pirm. K. Tamošiūnas, ypač iškeldamas Lietuvių sodybos ir Lietuvių namų atnaujinimo problemas.

Suvažiavime vyko ir centro valdybos rinkimai. Kitą dieną, balandžio 25, po nominacijų ir mandatų komisijos pranešimo vyko rinkimai. Visa buvusi DBLS valdyba atsistatydino ir vėl kandidatavo. Iš viso buvo 13-ka kandidatų. Paskelbus rinkimų rezultatus, paaiškėjo, kad dauguma susirinkimo dalyvių nukreipė dėmesį į jaunesnius kandidatus. Kaip rašoma "Europos lietuvyje" 1999 m. 9 nr., visi buvę centro valdybos direktoriai, priešingi jaunesniųjų grupei, nebuvo išrinkti. Valdybon įėjo naujų, jaunesnių jėgų. Dabartinę DBLS centro valdybą sudaro: J. Alkis, J. Podvoiskis, V. Gasparienė, P. Markevičius, V. Gedmintas, A. Blinstrubas, V. Juras. Įvyko pasikeitimai ir "Europos lietuvio" redakcijoje. Po metinio susirinkimo K. Tamošiūnas pasitraukė iš redaktoriaus pareigų. Jas užėmė H. Gasparas, pažymėdamas, kad honorarai nebus mokami ir bus bandyta kuo taupiau išleisti "Europos lietuvį".

Gudija

Rimdžiūnuose balandžio 25 d. įvyko Gervėčių krašto lietuvių bendruomenės konferencija, kurioje dalyvavo apie 200 asmenų iš įvairių šio krašto lietuviškų kaimų. Dar dalyvavo Astravo rajono, vietos valdžios bei Gervėčių klubo atstovai. Buvo išrinkta Gervėčių krašto lietuvių bendruomenės valdyba, padaryta daug priekaištų Lietuvos ir Gudijos vyriausybėms dėl pasunkėjusių sąlygų pereiti Lietuvos ir Gudijos sieną. Žmonės skundžiasi, kad į Lietuvą negali savo studijuojantiems Vilniuje vaikams nuvežti maisto. Konferencijos dalyviai, kaip rašoma "Vorutos" 17 nr., priėmė kreipimąsi į Lietuvos ir Gudijos vyriausybes, kad būtų palengvintas sienos pervažiavimas, pakeisti muitininkų reikalavimai, kurie dažnai nesiderina su žmogaus orumu. Vienas konferencijos dalyvis – T. Vaičiulis – pareiškė, kad "toks geležinis sienos režimas mus, lietuvius, kurie čia nuo amžių gyvename, veda prie lietuvybės išnykimo". **J.Adr.**

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 1531 Mosley St., Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705-429-2121
Elektroninis paštas: salvaiti@lynx.org
Tinklavietė: www.fourseasonproperties.com

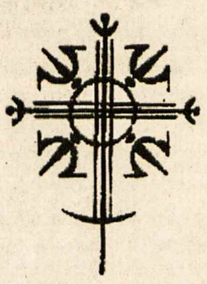

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat, BSc.Phm
❒ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
❒ Nemokamas vaistų pristatymas
❒ Sveikatos priežiūros įrankiai

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6 Tel: (905) 643-3334

◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
- $12 už vieną kubinę pėdą.
- Papildomai $5 už 10 kg siunčiant tuo pačiu adresu kitam asmeniui.
- Prašom neruošti per sunkių dėžių.
- $18 pristatymas iki 31 kg.
- Pagal Lietuvos muitinės įstatymus asmuo gali gaut tik 31 kg be muito.
- Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos prašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334
Priimu siuntinius antradieniais ir trečiadieniais

Petras Šturmas (Toronto raj.)	(905) 271-8781
Leonas Balaišis (Montrealio raj.)	(514) 366-8259
Algis Trumpickas (Vasagos raj.)	(705) 429-2156
Bernardas Mačys	(905) 632-4558
Andrius Usvaltas	(519) 773-8007

J. B. MARLATT
The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited
J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose.
Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%	Asmenines nuo	7.150%
santaupas	2.75%	nekiln. turto 1 m.	6.60%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	3.50%		
180 dienų indėlius	3.50%		
1 m. term. indėlius	4.00%		
2 m. term. indėlius	4.25%		
3 m. term. indėlius	4.50%		
4 m. term. indėlius	4.75%		
5 m. term. indėlius	5.00%		
RRSP ir RRIF (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	4.00%		
2 m. ind.	4.25%		
3 m. ind.	4.50%		
4 m. ind.	4.75%		
5 m. ind.	5.00%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Prezidentas atvyks į Kanadą

Lietuvos ambasada Otavoje ir Kanados vyriausybės protokolo tarnyba galutinai nustatė artėjančio Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus vizito Kanadoje laiką. Pažymėtina, kad tai bus pirmasis Lietuvos prezidento vizitas Kanadoje. Kanada remia Lietuvą, jos siekius jungtis į laisvojo pasaulio institucijas ir ekonominę erdvę, transatlantines saugumo sistemas. Šis prezidento V. Adamkaus vizitas skirtas glaudesnių politinių ir ypatingai ekonominių santykių su Kanada plėtotei, susipažinimui su Kanados lietuvių gyvenimu, jų pasiekimais.

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma ir prezidentą lydinčiais pareigūnais atvyks š.m. spalio 23 d. pavakare į Torontą. Tokią vizito tvarką apsprendė asmeninis V. Adamkaus pageidavimas kuo daugiau laiko skirti susitikimams su Kanados lietuviais. Spalio 24 d. Toronto mieste numatomi prezidento susitikimai su Kanados lietuvių bendruomenės ir Toronto LB vadovais, lietuvių verslininkais, visuomene.

Spalio 25, pirmadienį, V. Adamkus Kanados sostinėje Otavoje susitiks su Kanados premjeru J. Chretien'u, užsienio reikalų ministeriu L. Axworthy, kitais svarbiais federacinės valdžios pareigūnais. Susitikimai Otavoje tęsis ir antradienį. Numatoma, kad antradienio vakare prezidentas vėl sugrįš į Torontą, kur trečiadienį, spalio 27 susitiks su Ontario provincijos, Toronto miesto aukštais pareigūnais, taip pat pristatys jį atlydėjusią Lietuvos verslininkų delegaciją Toronto verslo atstovams. Numatoma, kad trečiadienio vakare V. Adamkus baigs vizitą Kanadoje.

Lietuvos prezidento V. Adamkaus vizito Kanadoje programos koordinavimą vykdo Lietuvos ambasada Otavoje, glaudžiai bendradarbiaudama dėl vizito dalies Toronto mieste su Lietuvos garbės generaliniu konsulu Toronte H. Lapu, KLB krašto valdyba, Toronto LB vadovybe ir rėmėjais.

Apie galimybes dalyvauti susitikime su Lietuvos prezidentu visuomenei bus pastoviai teikiama kuo detalesnė informacija.

A. Eidintas,
Lietuvos ambasadorius

Tautinių Lietuvos švenčių rengėjai Kanados sostinėje Otavoje. Iš kairės: ambasadorius dr. A. EIDINTAS, kapelionas kun. dr. V. SKILANDŽIŪNAS, apylinkės pirm. R. KLIČIENĖ

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDĄ KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,

1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Programs and services for children and youth

An investment in the health of our children **for today and tomorrow.**

- In the 1999 Budget, the Government of Canada demonstrated its commitment to improve the health of pregnant women and their babies.
- The Canada Prenatal Nutrition Program already funds 280 community-based projects across Canada, and in 400 First Nations and Inuit communities. The Program offers 20,000 pregnant women the support they need to give their babies a healthy start in life.
- Now with additional funding of $75 million over three years, more than 35,000 Canadian women whose health or whose baby's health is at risk will benefit from this investment in communities all across Canada.
- The new funding will make it possible to increase efforts to prevent Fetal Alcohol Syndrome, the leading cause of preventable birth defects in children.
- There are a lot of other ways to give our children a good start in life. For details about this and all of the other services for children, call for your free copy of the Guide to Federal Programs and Services for Children and Youth.

For a copy of the Guide or other materials you may find useful about the health of your children, please call

1 800 O-Canada
(1 800 622-6232),
or TTY:
1 800 465-7735
or visit our Web site at:
www.canada.gc.ca

Canada

Žydų tragedija pro ašaras

Atsiminimai gydytojos, nacių okupacijos laikais gyvenusios Kaune

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Norėdama išsamiau į žydų naikinimo laikotarpį Lietuvoje pažvelgti, prieš gerą pusmetį išsiunčiau iš Londono į Lietuvą savo giminaičiam bei pažįstamiem daug laiškų. Juos prašiau kaip liudininkus tų žiaurių metų papasakoti apie lietuvių požiūrį į žydų tragediją, nes žinojau, kad tie žmonės vienaip ar kitaip susiję su žydų galbėjimu. Deja, nė vienas mano iš tų laiškų nepasiekė adresato... Atsitiktinumas, ar tendencingas reiškinys, nesiimu spręsti. Tačiau tų atsiminimų žiupsnelių, kuriuos žinau, irgi negaliu neaprašyti.

Mano gimtajame Kaune, Žaliakalny, buvusios mano tėvo didelės sodybos kaimynai daug galėtų papasakoti apie tuo laiku žydų gelbėjimą, kuriame dalyvavo pulkai žmonių – kaimynų. Tačiau jų jau nebėra. Negailestingas laikas užmerkė jų akis.

Nebėra ir mano tėvų, tačiau nedidelės nuotrupos tuos laikus liečiančių atsiminimų skamba mano ausyse.

Pas kaimynę

Vėlyvas rudens vakaras. Kaip iš kibiro žliaugia lietus, bet mama kažko skuba pas šalimais gyvenančią kaimynę Bronę. Mūsų sodybos ribojosi. Tvoroje, skiriančioje kaimynus, padarytas plyšys. Jis nelabai ryškus ir nuolat maskuojamas. Pro jį lendame su mama. Aukštos žolės man plaka beveik į veidą, nuo kurių sušlampu iki ausų, negelbsti nė lietpaltis...

Tyliai pabeldę į duris, įeiname į kaimynės virtuvę. Ten krūva prikeptų bulkučių ir dar vis kepama. Aš klausiu mamą, kodėl tiek daug tų skanėstų. Ji man tyliai sušnibžda į ausį:

– Tai žydam, vaikeli. Tik niekam to nesakyk. Juos Hitleris nori gyvus sudeginti. Žmonės gelbsti...

Man širdis pašoko iš siaubo. Gyvus sudegint... Buvau ne kartą prie krosnies nusideginus pirštus. Labai skaudėjo... O jei visą mane įmestų į ugnį... Baisu... Iš baimės prisiglaudžiu prie mamos ir sakau: – Niekam, niekam, nesakysiu. Man gaila jų...

Specialus maistas

Kitas atvejis. Tai buvo kažkokia vėjuota, šaltoka diena. Gal tai pavasario, gal rudens, nepamenu, tačiau vėjas mane kiaurai perpūtė. O reikėjo su mama tokia ilga gatve nueiti tolokai, todėl įėjus į šiltą virtuvę buvo labai malonu. Joje mamos pažįstama kepė kotletus. Tačiau kotletai man pasirodė neįprastos spalvos, jie buvo tamsesni, negu tuos kuriuos aš valgiau namie.

– Mama, kodėl tie kotletai tokios keistos spalvos?

– Jie vien tik iš jautienos. Žydai nevalgo kiaulienos. Aš kepu sumaišius kiaulieną ir jautieną, kuriuos tu valgai. Čia tiems vargšams maistas, – šnabždėjo man į ausį mama.

Žinių neturiu, kaip tą maistą tiekė žydams, nes tokių dalykų niekas vaikams nepasakojo, o suaugusi apie tai neklausinėjau tėvus. Kas žinojo, kad tauta taip neteisingai bus kaltinama dėl žydų tragedijos, tačiau menu dar vieną frazę mamos, kai jau buvau kiek ugtelėjus:

– Turbūt per visą gyvenimą tiek neverkiau, kiek tada. Dirbau sode, o vėjas atpūtė degėsių kraupų kvapą. Mačiau į kelią palydėtų žydų akis ir galvojau – gal dega kas iš jų... ir verkiau. Verkė ir visos mano kaimynės.

Kaimynai gelbėtojai

Mūsų kaimynas Marcinkus turbūt buvo vienas iš organizatorių žydų gelbėjimo darbuose. Aplinkiniai žmonės prisidėjo, paruošdami maistą, dieną kitą paslėpdami pas save žydus ar jų vaikus.

Mane labiausiai stebina tai, kad kaimynų tarpe neatsirado nė vieno išdaviko! O tai reiškia, kad tauta buvo prieš tokią nacių politiką ir, turėdama Dievą širdyje, krikščioniškai elgėsi.

Tėvo laikysena

Dar prisimenu vieną iš ankstyvos vaikystės kaimynų pokalbį su mano tėvu. Sėdime kažkokiame svetimame kambaryje. Tėvas laiko mane ant kelių. Pusiau prieblanda. Dega tik maža spinksulė. Aplink stalą daug žmonių. Vienas vyras sako:

– Jau kam kam, bet tau ponas Milukai, būtų ne nuodėmė paėmus nuo tos žydės mazgelį su brangenybėm, kurį ji tau įbruko. Juk vis tiek jį kas nors atims. Greičiausiai vokiečiai... Juk tokia didelė šeima, o viskas dar ant vėjo pamatų...

– Aš nenoriu nė prisiliesti prie žydų aukso – atsakė tėvas ir pridūrė: Jis nieko gero neatneš. Nelaimės persekios jį...

Turto grobstytojas

Buvo toks mūsų pažįstamas Jonas, pusiau žydas, tačiau iš išvaizdos grynas žydas, tik su geltonais plaukais. Jis irgi žydus gelbėjo, nes turėjo tarp jų daug pažįstamų, giminių. Tačiau ėmė iš jų atlyginimą. Buvo pilnus namus prisitempęs tų žydų turtų. Mano tėvas jam nuolat kartodavo:

– Jonai, Jonai, ką tu darai! Tas žydų turtas tau neišeis į naudą. Ant savo galvos pats trauki baisų debesį.

Tai buvo šventi tėvo žodžiai, kuriuos ateitis patvirtino. Praturtėjimas pasinaudojant žmonių nelaimėmis niekad neišeina į gerą.

Atrodo, kad kartais ir pats Jonas gėdijosi savo tokio gobšumo, tačiau jo viduje degančiai praturtėjimo aistrai jis negalėjo atsilaikyti. Kai tėvas jam sakydavo:

– Apsidairyk, Jonai, visi aplinkiniai gelbsti nelaimėn patekusius žydus iš gailesčio dėl Dievo garbės, o tu iš to turtėji... negražu... Jonas graudžiu balsu sakydavo jam:

– Kad negaliu "gišefto" nevaręs gyventi neleidžia man mano gyslose tekantis žydiškas kraujas. Nors kaip krikščioniui kartais man gėda. Bet nieko su savim negaliu padaryti. Be to, jei aš nepasiimsiu to turto, tai vokiečiai pasigrobs.

Nepaprastai paslaugus mėsininkas

Daug kas iš Kauno gyventojų prisimena dar to miesto senamiestyje buvusį turgų, kuriame buvo prekiaujama daugiausia maisto produktais ir gėlėmis bei šiaip visokiais mažmožiais.

Aš būdama dar nelabai patyrusi namų šeimininkavime, tik sukūrusi šeimą, eidavau į tą turgų pirkti dažniausiai mėsos, nes ten mane labai maloniai aptarnaudavo kokių 45 metų stambus, kiek prakaulaus veido, ružavais skruostais žydas, ir visados ten pirkta mėsa būdavo labai geros kokybės. Vos priėjus man prie prekystalio, tas žydas maloniai šypsodamasis sveikindavo mane:

– O... labas, daktare, kaip sveiki, kaip gyvuojate?

Paskui, pasisukęs į žmones stovinčius eilutėje, atsiprašydamas sakydavo:

– Atleiskit man visi, savo daktarę aš turiu pirmoje eilėje aptarnauti, nes ji visada skuba pas ligonius...

Jis taip gražiai mokėdavo tai pasakyti, kad niekas nė puse žodžio nepriekaištavo. Aš bandžiau kelis kartus paprieštarauti, kad galiu eilėje pastovėti, bet jis to nenorėjo nė girdėti.

Labiausiai man patikdavo, kad nereikėdavo rinktis mėsos. Juo galėjau pilnai pasitikėti. Tačiau man buvo neaišku, už ką man toks palankumas. Juk iš tikrųjų aš nebuvau jo gydytoja, o taip pat negydžiau ir nieko iš jo šeimos.

Kadangi mano mama ten irgi pirkdavo mėsą, tai kartą ją paklausiau:

– Mama, kodėl tas senamiesčio turguje dirbantis žydas mėsininkas toks man malonus, tiesiog lyg būtų didžiausia giminė. Jo nuoširdume nėra nieko dirbtino, visada paklausinėja apie šeimą, vaikus ir mėsą man parenka puikiausią. Kodėl?

– Jis, Giedrute, yra nuo Šeštokų. Jo mama ir jo senelė su Milukais draugavo. Pamenu, kai Elzbieta Milukienė, susukusi sviesto puodynę įduodavo vaikams, kad nunešty jo mamai. Arba kai tavo dėdė Jonas išsukdavo pirmą medų, tai pripildavo puodynę ir savo vaikams liepdavo nunešti jo mamai. Labai jau draugavo jie tarpusavy...

Tačiau, manau, to paaiškinimo nepakanka. Mama man ne viską atvėrė. Prisimenu, kaip išvažiuodamas Izraelin tas žydas su žmona užsuko pas mus atsisveikinti. Prisimenu jo žodžius, tuokart pasakytus mano tėvų namuose:

– Kaip sunku palikti Lietuvą! Kiek brangių žmonių čia paliekame. Visų pirma Milukai. Tais sunkiais laikais buvote mums žmonės...

Mano draugės

Apie savo drauges žydaites mano pusseserė Albina negali kalbėti be ašarų:

– Dieve, Dieve, matau ir dabar mintyse, kaip juos varo Šeštokų gatve gestapininkai, o mano suolo draugė žydaitė toje minioje... Dar vargšė man pamojavo ranka... Taip suspaudė širdį, kad vos nenualpau... Kai prieš kurį laiką kartą užėjau pas savo tą pusseserę Kaune, radau pas ją apsilankiusią jos klasės draugę, taip pat žilagalvę garbaus amžiaus inteligentiškos išvaizdos moterį:

– Ko tokios užsiverkusios, kas atsitiko? – klausiu.

– Prisiminėm savo klasės drauges žydaites. Jų buvo bent šešios. Gražiai sugyvenome. Visa vaikystė bendrai praleista, visos aplinkinės balos kartu išbraidžiotos. Kiek dainų kartu išdainuota! Niekad negalvojome tada, kad mes kažkuo skirtingos. Paprasčiausiai draugavome. Visi buvome vaikai ir visi jautėmės lygūs. O naciai mus suskirstė. Žydų rasė tapo naikinimo objektu. Niekad nepamiršiu savo suolo draugės žydaitės man rankos mostu pasiųsto atsisveikinimo, – vėl pro ašaras kalbėjo pusseserė Albina.

Ašarojo ir jos žilagalvė klasiokė. Tąkart irgi galėjau daugiau pasidomėti ta tema, tačiau norėdama jas nuraminti, nukreipiau kalbą kita linkme.

Viena aišku, lietuvių tauta giliai išgyveno žydų tragediją, juos gelbėjo ir jokiu būdu jos negalima kaltinti žydų tautžudyste. Žydų kraujas – tai pavienių asmenų tragedija. Dori piliečiai neturėjo nieko bendro su Hitlerio politika.

Savaitė...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

toriais). Skyrėsi "ortodoksų" ir "progresyviųjų" krikščionių demokratų pažiūros, tačiau vardinio balsavimo metu 40 tarybos narių buvo už sutarties nutraukimą, 28 – prieš, o 6 susilaikė. Kaip rašo ELTA, koalicijos likimą dar spręs eilinė LKDP ataskaitinė rinkiminė konferencija, kuri vyks rudenį.

Priėmė įstatymą dėl šaudmenų

Birželio 8 d. Lietuvos seimas priėmė laikiną įstatymą dėl ginklų, šaudmenų, sprogmenų, sprogstamųjų medžiagų savanoriško atidavimo bei ginklų ir šaudmenų įteisinimo. Jo įgyvendinimu stengiamasi sumažinti neteisėtoje apyvartoje esančių ginklų skaičių ir jų naudojimą nusikalstamiems tikslams. Asmenys įstatymo galiojimo laikotarpiu, savanoriškai atiduodantys ginklus, įsigytus, pagamintus, laikytus arba nešiotus be leidimo, bus atleidžiami nuo baudžiamosios ir administracinės atsakomybės. **RSJ**

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- ► KULNO SKAUSMAI
- ► PĖDOS SKAUSMAI
- ► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ► ĮAUGĘ NAGAI
- ► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

⊠ **ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176**
⊠ **HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541**
⊠ **HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944**

Išlydėjome į platesnius kelius

Toronto Maironio mokyklos mokslo metų pabaigtuvės ir abiturientų išleistuvės

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų (ALK) mokslo metų užbaigimas, abiturientų pagerbimas ir diplomų įteikimas įvyko š.m. gegužės 28 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Abiturientų tėvai iš vakaro buvo sustatę ir padengę stalus, tėvų komitetas, kaip visada, paruošė sceną penktadienio iškilmėms.

Pusę septintos penktadienio vakarą baigė puoštis abiturientai, prie stalų susėdo jų tėveliai ir seneliai bei garbės svečiai. Skambant maršui, kurį grojo muz. N. Benotienė, dvidešimt septyni aštunto skyriaus mokiniai ir trylika kursantų iškilminga eisena įžingsniavo į salę ir išsirikiavo scenoje. Visiems sugiedojus Tautos himną, mokyklos vedėja A. Aušrotaitė-Šimonėlienė tarė atidarymo žodį, išreikšdama padėką buvusiai vedėjai G. Paulionienei už paskatinimą imtis naujų pareigų ir visiems padėjusiems jai šiais pirmaisiais mokyklai vadovavimo metais. Ji pakvietė vakaro programai vadovauti D. Sondą. Maldą prieš vakarienę sukalbėjo mokyklų tarybos pirmininkas klebonas kun. Aug. Simanavičius, OFM.

Toronto Maironio mokyklos VIII skyriaus abiturientė L. JONAITYTĖ perduoda mokyklos raktus VII skyriaus mokinei E. STRAVINSKAITEI Nuotr. R. Puterio

Po vakarienės abiturientus sveikino generalinis Lietuvos garbės konsulas Haris Lapas ir Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybos pirmininkas Alg. Vaičiūnas.

Diplomus baigiantiems įteikė konsulas H. Lapas su KLB pirmininku A. Vaičiūnu bei klasės auklėtojos Gintarė Sinskaitė su padėjėja Aušra Wilkinson (VIII sk.), Irena Ehlers, Indrė Čuplinskaitė ir Nijolė Benotienė. Kiekvienas abiturientas taip pat gavo po rožę ir metraštį. Savo mokinius išlydinčios į platesnius švietimo kelius Gintarė Sinskaitė (VIII skyriaus auklėtoja) ir AL kursų mokytoja Indrė Čuplinskaitė tarė jiems atsisveikinimo žodį su pasididžiavimu jų gabumais ir nuoširdžiais linkėjimais neapleisti lietuviško žodžio, siekti tolimesnio ryšio su savo šaknimis. G. Sinskaitė įteikė metines švietimo premijas Vilijai Pečiulytei (A. Puterio premiją už puikias lietuvių kalbos žinias ir draugiškumą), Viktorijai Paulionytei (A. Rinkūno premiją už pavyzdingą elgesį ir darbštumą) ir Vaidai Simonavičiūtei (S. Bubelienės premiją už stropumą ir aktyvumą klasės darbe). Taip pat atitinkamais įrašais papuoštas atmintines lenteles iš vedėjos N. Benotienės gavo kursantai Tomas Jonaitis, Rima Puterytė ir Viktorija Barakauskaitė.

Abiturientai buvo pagerbti kitų lietuvių visuomenės institucijų. Dovanas Kanados lietuvių fondo vardu įteikė A. Nausėdas, "Paramos" kredito kooperatyvo – L. Balaišis, o Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo – valdybos pirmininkas dr. Č. Jonys.

Mokiniai irgi apdovanojo savo mokytojus bei tarė atsisveikinimo žodį. Aštunto skyriaus vardu apie lietuvių kalbos išlaikymo svarbą kalbėjo Livija Jonaitytė ir pagal tradiciją įteikė mokyklos raktus septintokei Elytei Stravinskaitei. Kursantų

Toronto Maironio mokyklos ir Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientų išleistuvių ir mokslo metų pabaigtuvių programai vadovavo DARIUS SONDA Nuotr. R. Puterio

vardu apie mokykloje patirtus įspūdžius priminė Daina Valiulytė ir Darius Karka, kuris taip pat "pramatė" kokias pozicijas Lietuvos vyriausybėje ateityje galėtų užimti jo bendraklasiai.

Mokyklos vedėja A. Šimonėlienė į sceną pasikvietė mokyklai talkinusius ir nuo šiol pasitraukiančius tėvų komiteto narius – Jurgį Sederavičių ir Algį Vanagą, mokytojus ir padėjėjus – Vidą Duliūnienę, Žibutę Vaičiūnienę, Rūtą Rygelienę ir Joną Wilkinson. Buvusi vedėja Giedra Paulionienė ypatingą padėką išreiškė ilgamečiams mokytojams – Vidai Dailydienei, Antanui Rašymui, lietuviškai mokyklai daug metų tarnavusiems administratoriams – Irenai Malinauskaitei-Wilkinson ir jos vyrui, veikliajam Barry Wilkinson.

Su viltimi, kad dar ilgai liks ir toliau sumaniai vadovaus tėvų komitetui vedėja padėkojo pirmininkei Birutei Batraks, jau daugelį metų sėkmingai suruošusiai mokyklos pabaigtuves ir kalėdines eglutes, pernai surengusiai 50-mečio iškilmes, o šiemet – gražų atsisveikinimą su buvusia vedėja G. Paulionienе.

Spalvingą dainos, kanklių ir tautinių ratelių programą, vaizduojančią pavasario ir jaunystės džiaugsmą paruošė mokytoja G. Sinskaitė tema "Mano sieloj šiandien šventė". Ją dailiai atliko aštunto skyriaus abiturientai. Kanklininkėms vadovavo Julija Adamonytė ir Žibutė Janeliūnienė. Kursų abiturientai, įsiminę Basanavičiaus pabrėžtą teiginį "žmonės, nežinantys savo istorijos, lieka vaikais", naudodami tik žvakes ir austus rankšluosčius, stilizuotai pavaizdavo Lietuvos istorijos žymiausius momentus. Skaitovų aiškinamus vaizdus paįvairino dainų ir poezijos ištraukos, o užbaigai – pasakojimai apie pokario pabėgėlius buvo gražiai susieti su "Tėviškės žiburių" įsteigimu Kanadoje.

Paskutinį žodį, – padėką visiems talkininkams ir kvietimą pasivaišinti kava ir pyragais tarė tėvų komiteto pirmininkė Birutė Batraks. Svečiai ir abiturientai su artimaisiais dar smagiai pabendravo ir patenkinti išsiskirstė su gražiausiais sklandžiai surengto vakaro įspūdžiais. **Dlv.**

"Į laisvę" tebežengia aktualusis žurnalas

ALFONSAS NAKAS

LFB leidžiamo rezistencinės minties ir kultūros žurnalo "Į Laisvę" (toliau – ĮL) nr. 129 (166), datuotas 1999 pavasariu, skaitytoją ir pasiekė 1999 gegužės mėnesį. Puslapių jame 80, tad nesuplonėjęs per visą virtinę metų. Redaguoja daugelį metų tas pats Juozas Baužys su talkininku dr. Kaziu Ambrozaičiu. Koks sunkus jau darosi redaktorių darbas, kai į 80 puslapių reikėjo surinkti apie 20 autorių – bendradarbių. Praėjo tie laikai, kai pora autorių atsiųsdavo po 15-20 puslapių studiją ar referatą.

Paskubom perbrisiu per tuos puslapius, kai kur stabteldamas ir su trumpu komentaru, kai kur tik straipsnio pavadinimą ir autorių tepaminėdamas.

Į du puslapius sutilpę dvi redakcijos skiltys, antrais vedamaisiais vadinamos. Čia (dr.) Kazys Ambrozaitis džiaugiasi Lietuvos seimo įteisinta pogrindžio vadų 1949 m. vasario 16 rezoliucija, skelbiančia laisvą, nepriklausomą, demokratinę Lietuvą (kiek plačiau ta tema rašo 8-9 puslapiuose P. Algis Raulinaitis).

Antrasis "Skiltininkas" red. Juozas Baužys ne tiek prognozuoja, kiek įtaigoja ką turėtume daryti trečiąjį tūkstantmetį pasitikdami. Tiek iš red. J. Baužio, tiek ir iš kitų autorių užuominų peršasi mintis, kad Y2K jie pasiryžę švęsti ir trečiąjį tūkstantmetį iškilmingai pasitikti ištisais metais anksčiau. Amerikietiška kvailystė! 2000-ji metai juk baigsis ne ateinančio gruodžio gale, o už metų. Tegu kompiuterių programuotojai galynėjasi su tais dviem nuliais jau už pusmečio, o mums iki antrojo tūkstantmečio galo dar yra pusantrų metų.

V. R(ociūnas) puslapio biografine apybraižėle pagerbia mirusį LFB veikėją Juozą Mikonį (1918-1998).

Vidmantas Valiušaitis, po surūdijusio tremtinio peiliuko kriaunomis radęs Lietuvos vėliavos įvaizdį, per 3 "ĮL" puslapius paberia sparnuotų minčių apie patriotinį sąmoningumą. O šiame "ĮL" nr. didžiausias, net 10 psl., straipsnis yra ambasadoriaus dr. Vytauto A. Dambravos "Idealizmas ir oportunizmas Lietuvoje ir išeivijoje". Abu minimi žodžiai kartojami jei ne šimtą, tai dešimtis kartų, bet pavardėmis paskaitininkas operuoti vengia, jų šiek tiek pateikia idealizmu besigėrėdamas. Beje, auksaburniškų minčių publika klausėsi 1999.I.30 Los Angeles LFB studijų savaitėje (ir keletas kitų rašinių yra minimos savaitės produkcija).

"Lietuvos užsienio politika tarp kasdienos ir banalybės" – tai minėtoje studijų savaitėje skaitytos min. Algirdo Saudargo paskaitos pavadinimas. Autorius paliečia keletą temų, bet kirtis krinta ant NATO ir galimybių Lietuvai į jį patekti. Nedžiugina! Bet paskaita itin įdomi, reikalaujanti atidaus klausymo. Vytauto Volerto raštas "Valdą ir valdomieji" pateikia Lietuvoje viešint patirtų įspūdžių su komentarais.

Išspausdinta Algirdo J. Stepaičio perdėm patriotiška paskaita, skaityta Vasario 16-sios minėjime 1999.II.7 Cicero, IL tautiečiams. Į keturis su puse puslapio – visa idealistinė Lietuvos istorija ir keli patys didieji jos kūrėjai, geri katalikai.

Ar labai sunku mylėti tėvynę?, klausia Lietuvos provincijos laikraštininkas Aloyzas Vilkys. Užuot atsakęs, pasakoja apie savo kraštietį Bernardą Brazdžionį bei jo viešnagę Š. Lietuvoje.

Vytautas J. Šliūpas liudija apie nacių tautžudystę Lietuvoje, pateikdamas ne tik visiems žinomų, bet ir nežinotų faktų. Gera paskaita!

Trumpiausias, bet graudulį žadinantis Icchoko Mero žodis *Apie didvyriškumą.* Jis paskelbia apie tuziną žydų gelbėtojų nacizmo metais pavardžių ir maldingai išreiškia jiems pagarbą (iš knygos "Ir be ginklo karys").

Henriko Kudreikio *Iliuzijos ir realybė* užlieja šalto vandens čiurkšlę ant optimistiškų galvų, logiškai ir realistiškai svarstydamas nutautimo grėsmę.

Janina Jazdauskienė str. *Vienas iš tūkstančių* aprašo buvusio partizano bei Sibiro tremtinio Šarūno Jazdausko gyvenimą, veiklą, mirtį. Iš kuklaus, be pagyrų rašto šviečia didelė, kilni asmenybė.

V. Šegždienė, savo reportažą pavadinusi *Atiduok tėvynei, ką privalai,* pakiliai, vietomis lyriškai aprašo 1998 m. gruodyje atliktą ekskursiją autobusais po partizanų veiklos ir žūties vietas Š. Lietuvoje. Jonas Antanaitis, (1941 m.) Sukilėlių sąjungos tarybos sekretorius, vienu puslapiu išaiškina pastangas įteisinti ano sukilimo užuomazgos planus Vilniuje.

Kodėl prezidentas Bush nepadėjo Lietuvai?, klausia Zenonas Prūsas ir pats į klausimą atsako perskaitęs paties George Bush'o, kartu su Brent Scowcroft 1998 metais parašytą stambią knygą apie 1990-91 metų įvykius Rytų Europoje. Nors tik 4 puslapių, manding vienas iš pačių brandžiausių, pačių įdomiausių šio "ĮL" numerio raštų. Valio Zenonui Prūsui!

Juozas Kojelis rašo apie literatūros popietę su Ale Rūta Los Angeles mieste, o Algis Raulinaitis išsamiai informuoja apie ten pat įvykusį politinių studijų savaitgalį.

Paskutinis vertas dėmesio rašinys – Janinos Semaškaitės apie Obeliuose (Rokiškio aps.) įsteigtą muziejų, kuriam akstiną davė ilgametis rodinių kaupėjas Andrius Druckus.

Įvairios žinios

Aštuoni šimtai karių iš 19 valstybių birželio 14-25 d.d. CFB Valcartier (25 km į šiaurės vakarus nuo Quebec City) dalyvauja Šiaurės Atlanto sąjungos (NATO) "Parnerystės taikai" rinktinės pratybose. Programoje: atidarymo iškilmė, susipažinimas su Kanados ginkluote, bendras apmokymas vadovaujant tarptautiniam štabui ir 56 valandų lauko pratybos, kurios baigiamos specialiomis apeigomis. "Tėviškės žiburius" pasiekusiame pranešime (1999.VI.7) išspausdintas šių pratybų dalyvių sąrašas, kuriame yra ir Lietuva.

"The Catholic Register" 1999 m. birželio 7 d. laidoje rašo apie didžiausią kanadiečių demonstraciją, nukreiptą prieš ŠAS-gos (NATO) bombardavimus Jugoslavijoje. Ji įvyko gegužės 29 d. prie parlamento rūmų Otavoje. Dalyvavo grupės tikinčiųjų, įvairių unijų narių, kitų organizacijų, serbų, graikų, kurdų bendruomenių narių – iš viso daugiau kaip 2000 asmenų. Iškėlę atitinkamus šūkius ir svastikas demonstrantai nužygiavo prie JAV ambasados, po to prie Krašto apsaugos ministerijos. Susidūrimų su policija nebuvo. **S.**

Iš Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių š.m. gegužės 15-16 d. Detroite. Nuotraukoje – Hamiltono sporto klubo "Kovas" krepšininkai, laimėję II-ją vietą vyrų "A" klasėje. Jiems II-os vietos taurę įteikia Šiaurės Amerikos lietuvių sporto sąjungos pirmininkas Audrius Šileika Nuotr. J. Urbono

Iš Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynių š.m. gegužės 15-16 d. Detroite. Nuotraukoje – Toronto lietuvių sporto klubo "Aušra" krepšininkės, besidžiaugiančios laimėjimo taurėmis su vadovais Nuotr. J. Urbono

Vaikų globos rūpesčiai

EDVARDAS ŠULAITIS

Lietuvoje š. m. pradžioje išspausdinta knyga "Alvud'o jubiliejus". Kas tas Alvud'as, sužinome iš antrinės knygos antraštės – "Amerikos lietuvių vaiko ugdymo draugijos keturiasdešimtmetis".

Šioje 248 puslapių knygoje apžvelgti būdingiausi tos draugijos 40-ties metų veiklos tarpsniai. Gausiai iliustruotame leidinyje pateikiamas alvudiečių ir jų talkininkų sąrašas. Daug vietos skirta šios draugijos steigėjui ir sielai – dr. Jonui Adomavičiui.

Šį informacinį, apžvalginį leidinį išleido UAB "Valstiečių laikraštis". Jo sudarytojas – prof. dr. Juozas Ciparis, redaktorė – Danutė Sverdiolienė. Išspausdino AB "Spauda" Vilniuje.

Skaitytojo dėmesį patraukia jos viršelyje matomas dr. J. Adomavičiaus sodyboje pastatytas nerūdijančio plieno koplyt-stulpis (projekto autorius archit. Jonas Mulokas, darbas – Antano Janonio ir jo žmonos). Paskutiniame knygos viršelio puslapyje – dail. Antano Rūkštelės paveikslo "Sekmadienis Lietuvoje" reprodukcija.

"Kilniausia tai, kas nenusakoma žodžiais, o tik pasiekiama veiksmais". Šiais J. V. Gėtės žodžiais pradedamas Alvud'o steigėjo ir dabartinio vadovo siekių ir darbų iniciatoriaus bei knygos sumanytojo dr. J. Adomavičiaus įžanginis žodis. Čia jis sako:

"Daug kilnių darbų nuveikta. Nuoširdūs žmonės talkino ir talkina Alvud'ui įsikurti, gyvuoti, plėstis, klestėti. Iš jų paminėtini – šios organizacijos pirmininkės, visi valdybos ir organizacijos nariai, tačiau svarbiausias indėlis į šios draugijos veiklą yra Marijos ir Juozo Bosų, Katarinos Katkevičienės, Elzbietos Kleizienės, Jadvygos Ramanauskienės, Stasio Termino, Onos Vaškevičiūtės ir dr. Rožės Šomkaitės. Tokia pagalba retai pasitaiko gyvenime – tai tiesiog dangiška paslauga Alvud'ui".

Kiniečiai išminčiai yra paskelbę, esą vienas paveikslas yra iškalbingesnis už tūkstančius žodžių, tai šiame leidinyje yra arti 300 nuotraukų, pradedant šios draugijos veiklos užuomazga prieš 40 metų. Kadangi čia daug yra rašoma apie vaikus, jų teatrą, tai ir jų nuotraukų daug sudėta. Įdėta ir nemažai mūsų senesniųjų tautiečių nuotraukų, kurių, deja, jau seniai nėra gyvųjų tarpe, tačiau jų darbai, vartant šią knygą, vėl iš naujo atsimenami ir įvertinami.

Trys knygos puslapiai skirti dr. J. Adomavičiui ir jo darbams. Jis yra gimęs 1911 m. gruodžio 15 d. Kėdainių apskrityje; 1938 m. baigė Kauno Vytauto Didžiojo un-to medicinos fakultetą; iki 1944 m. dirbo šio universiteto vidaus ligų klinikoje dėstytoju ir vyr. asistentu, specializuodamasis vidaus ligų srityje; 1949 m. Vokietijoje, Tiubingeno Universitete, gavo medicinos daktaro laipsnį; 1949 m. atvykęs į Čikagą atliko praktiką vietinėje "Cook County" ligoninėje ir iki šiol joje darbuojasi.

"Nors jo ir kitų praktikuojančių gydytojų gydymo metodai skiriasi, ligoniai jį labai gerbia, vertina jo patarimus", – sakoma knygoje. Neužmiršta ir kita dr. Adomavičiaus veikla – sveikatos patarimai lietuvių radijo programose bei spaudoje, jo finansinė parama kitiems ir pan.

Žinoma, apie dr. J. Adomavičių būtų galima ištisus puslapius prirašyti. Ir šių eilučių autorius daugelį dešimtmečių yra stebėjęs jo veiklą ivairiose srityse ir iš arti jį pažįsta, matė, kiek daug jis yra nusipelnęs įvairiose mūsų lietuviškojo gyvenimo sferose.

Šios knygos tiražas nėra didelis – tik 1000 egz. Jų dar yra dr. J. Adomavičiaus sodyboje, 6515 S. California Ave., Chicago, IL 60629, USA.

Knygos apie Alvudą sudarytojas prof. dr. J. CIPARIS (kairėje) su dr. J. ADOMAVIČIUMI šios sodybos kieme Čikagoje **Nuotr. E. Šulaičio**

Toronto Maironio mokyklos Aukštesniųjų lituanistinių kursų abiturientų vardu atsisveikina su mokykla DAINA VALIULYTĖ š.m. gegužės 28 d. **Nuotr. R. Puterio**

Toronto Maironio mokyklos išleistuvėse š.m. gegužės 28 d. Prisikėlimo parapijos salėje LIVIJA JONAITYTĖ atsisveikina su mokykla VIII skyrių baigusių vardu **Nuotr. R. Puterio**

Vyskupo Paltaroko odisėja sovietmečiu

Naujas leidinys apie vyskupą, norėjusį patarnauti net ir po mirties

JUOZAS VITĖNAS

"Vyskupas Kazimieras Paltarokas – ne tik Bažnyčios gyvenimo kelrodis, bet ir ryškus šviesulys moksleivijai, jaunimui bei visiems tikintiesiems. Nepailstantis, energija trykštantis Ganytojas buvo populiariausias Lietuvos vyskupas. Nors apie šią šviesią asmenybę kadaise daug rašyta periodikoje, jis cituotas knygose, tačiau visa ši gausi medžiaga, deja nebuvo išspausdinta atskirame leidinyje. Norint bent iš dalies šį trūkumą ištaisyti, pateikiama bibliografija", rašo knygos "Vyskupas Kazimieras Paltarokas" pratarmėje jos sudarytoja Regina Mazurienė.

Iš šios bibliografijos matyti, kad vysk. Paltarokas iš tiesų daug rašė ir daug kas apie jį rašė. Pirmieji jo rašiniai spaudoje pasirodė 1902 metais, o pirmoji jo knyga išleista 1910 metais. Nuo to laiko jis yra parašęs keliolika knygų: "Sakyklai vadovas", Šventoji senojo įstatymo istorija", "Tikybos pradžiamokslis", "Katalikų tikybos katekizmas" ir kitas. Kai kurių jų laidos buvo beveik kasmet kartojamos. Todėl visų šių knygų sąrašas šioje knygoje apima dešimt puslapių (10-20 psl.). O jo straipsnių, ganytojinių laiškų ir įvairių raštų pavadinimai sudaro dvylika puslapių (21-33 psl.). Taip pat pateikiamas sąrašas literatūros apie vyskupą, jam skirtų eilėraščių, jį vaizduojančių dailininkų darbų bei fotografijų pavadinimai – 42 puslapiai (33-75).

Visa ši medžiaga sugrupuota pagal metus. Ji rodo, koks didžiulis darbas atliktas: kiek reikėjo nuo 1907 metų iki šių dienų spaudos peržiūrėti, visa tai surasti ir surašyti.

Ši bibliografija yra papildyta paties vysk. Paltaroko užrašais nuo pradžios mokyklos Joniškėlyje iki Dvasinės akademijos Petrapilyje. Taip pat pateikiamos svarbiausios vyskupo gyvenimo bei veiklos datos nuo gimimo 1875 m. iki jo mirties 1958 m. Vilniuje.

Greta bibliografinių žinių didesnė knygos dalis skirta atsiminimams apie Vyskupą. Jų yra parašę 34 asmenys, kurių tarpe 21 kunigas. Pateikiama ne tik asmeninių įspūdžių iš susitikimų su Vyskupu, bet ir papasakojama apie Vyskupo santykius su sovietine valdžia bei jo rūpinimąsi tikinčiųjų reikalais. Pvz. kun. P. Račiūnas rašo, kad valdžiai pareikalavus kviesti iš miškų partizanus nusiginkluoti, Vyskupas jam sakęs esą reikės tokį paraginimą rašyti, bet nenorėjęs, kad saugumiečiai jam padiktuotų. Jis parašęs taip, kad apie partizanų raginimą išeiti iš miškų nebuvo užsiminta.

Sovietinė valdžia bandė Vyskupą panaudoti ir savo propagandai. Tam buvo panaudojamos taikos konferencijos Maskvoje. K.P.M. apie tai rašo: "Pirmą kartą ten vyko su Kauno kurijos koncleriu Šilingu. Grįžo labai suvargęs, prislėgtas, mat ten vertė rašyti atsišaukimą, kurio tekstą jie patys suplanavo. Be galo girdami ir liaupsindami Staliną, vertė jį vadinti mokytoju ir t.t. Vyskupas sakėsi: 'Piktai pasakiau": jis man ne mokytojas'. Taip puolė pagalvojęs, kad nebegrįš. O kun. Šilingas, greta sėdėdamas kartojo: 'Nesipriešinkite, pražūsite'. Bet vieną dalyką laimėjo: išprašė leisti kunigams lankyti ligonius ligoninėse ir senelių prieglaudose. Apsilankęs pas kulto įgaliotinį Polianskį prašė, kad paleistų iš lagerio vyskupus Matulionį ir Ramanauską, be to, kad leistų kreiptis į Vatikaną skirti Lietuvai naujų vyskupų. Tie reikalai, kaip jis pats sakė, jį ir paskatino vykti į tą suvažiavimą. Kai kas tuo piktinosi, bet Vyskupas yra pasakęs: 'Viską darau sąžinės vedinas. Tegu kalba, ką nori. Ne savo asmens apsaugai, bet dėl Bažnyčios kartais tenka daryti nuolaidų, kad tuo būdu būtų galima išvengti didesnių nuostolių" (149 psl.).

Vyskupas iš tikro daug rūpinosi naujų vyskupų paskyrimu. Ir štai 1954 m. atėjęs pas Vyskupą kulto įgaliotinis pranešė, kad gali tuo reikalu prašyti Vatikano ir pasiūlė kandidatu kan. J. Stankevičių. Bet Vyskupas išprašė, kad jam leistų pasiūlyti dar du kandidatus – kun. J. Steponavičių ir kun. P. Maželį. Kulto įgaliotinis sutiko. Ir 1955 liepos mėn. buvo gautas iš Vatikano atsakymas apie Vyskupo pasiūlytų kandidatų paskyrimą. Jis labai tuo džiaugdamasis pasakė: "Daug laimėta mūsų kraštui. Pasirodo, kad Roma gudresnė už mus ir mūsų valdžias".

Vyskupui teko išgyventi ir daug skaudžių momentų. Vienas jų – valdžios nutarimas uždaryti Vilniaus katedrą ir nugriauti Aušros Vartus, išnešant Švč. Mergelės Marijos paveikslą. Tikintieji susirūpino. Siunčiamos delegacijos į Maskvą. Pagaliau buvo gautas atsakymas: Aušros Vartai laikinai paliekami, katedra uždaroma.

Skaudus momentas buvo šv. Kazimiero palaikų iškėlimas iš katedros. Kun. K. Gajauskas apie tai rašo: "Įeiname į katedrą – vysk. Paltarokas, kan. J. Ellertas, aš ir įgaliotinio sekretorė. Katedra išniokota, suversta, vos priėjome prie koplyčios. Suklupome ir meldėmės. Pažvelgiau į J.E. Vyskupo veidą – sunku atpažinti, o man sunku aprašyti. Atidaromc karstelį, patikriname, tvarka. Valdžios įsakyta – tyliai, kad niekas nežinotų. Nešame, rankos dreba. Stovi senas purvinas sunkvežimis. Vyskupas atsisėdo prie šoferio. Ant kelių karstelis, rankose rožančius. Ir taip nuvežamas į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią" (119 psl.).

Apie paskutines Vyskupo gyvenimo valandas rašo K.P.M. "Dieve mano", buvo paskutiniai jo ištarti žodžiai (155 psl.). O kan. Br. Antanaitis pasakoja apie paskutinę Vyskupo žemišką kelionę iš Vilniaus į Panevėžį ir jo palaidojimą katedros požemyje. Paminėjęs didžiulius žmonių būrius pakelyje ir prie katedros, suklaupusius laukiant Ganytojo įprasto palaiminimo, jis guodė, Vyskupas juos laimino iš amžinybės, nes savo testamente yra parašęs: "Net ir miręs noriu jums patarnauti".

Ši Mazurienės knyga apie vysk. Paltaroką yra geras įnašas susipažinti su jo knygų ir straipsnių antraštėmis bei jo bendraamžininkų atsiminimais, tačiau išsamesnis jo gyvenimo aprašymas ir veiklos įvertinimas dar tebelaukia jo gerbėjų, kurie atliktų šį darbą.

VYSKUPAS KAZIMIERAS PALTAROKAS. Bibliografija, amžininkų atsiminimai. Sudarė Regina Mazurienė. Išleido Panevėžio miesto savivaldybės viešoji biblioteka. 1998 m., 278 psl. Tiražas 500 egz.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Keturioliktasis Kompozitorių sąjungos suvažiavimas įvyko Vilniuje š.m. balandžio 24 d. Kaip rašo ELTA, jame pranešimus skaitė s-gos prim. Gintaras Sodeika, Muzikos fondo pirm. Vytautas Laurušas, Muzikos informacijos ir leidybos centro direktorė Daiva Parulskienė. Džiaugiamasi vis didesniu lietuvių kampozitorių pripažinimu pasaulyje. Iš tarptautinių festivalių rengėjų gaunama vis daugiau užsakymų. Praeitų metų "Vien modern" festivalyje Austrijoje skambėjo M. Urbaičio ir V. Zieliausko, Berlyno festivalyje – Š. Nako ir R. Mažulio kūriniai. Informacijos ir leidybos centras jau yra išleidęs šešias lietuvių kompozitorių muzikos kompaktines plokšteles. Šiuo metu Kompozitorių sąjunga jungia 149 narius, iš kurių 16 buvo priimti per pastaruosius trejus metus. Tai rodo neblogą Lietuvos kompozitorių prieaugį ir dėmesį muzikiniam gyvenimui.

Lietuvos kultūros institutą Lenkijoje steigti buvo pasiūlyta Lietuvos ir Lenkijos seimo narių ketvirtoje sesijoje, kuri įvyko Krokuvoje š.m. gegužės 15-16 d.d. Buvo svarstyti abiejų kraštų kultūrinio bendradarbiavimo klausimai. Kaip ELTA skelbia, Lietuvos delegacijos vadovas A. Kubilius pastebėjo, jog šį kartą susirinko ŠAS-gos (NATO) parlamentinė delegacija ir ŠAS narystės siekiančio krašto. Lietuvos ir Lenkijos seimų nariai patvirtino nutarimus dėl abiejų šalių bendradarbiavimo jungiantis į Europos sąjungą ir ŠAS-gą bei dėl ryšių kultūros darbuotėse. Sesijoje nutarta skirti kasmetines abiejų tautų premijas už "ypatingus laimėjimus plėtojant dvišalį kultūros bendradarbiavimą". Penktoji to bendrojo seimo sesija įvyks rudenį Vilniuje, kur bus svarstomi švietimo reikalai.

Tarptautinė muziejų diena kasmet yra švenčiama gegužės 18. Muziejų taryba, įsikūrusi Paryžiuje, šių metų temą pavadino "Atradimo džiaugsmai". Kaip rašo ELTA, ta proga Kauno paveikslų galerijoje atidaryta paroda "Praradimo grėsmė – atradimo džiaugsmai". Rodomi naujai įsigyti kūriniai ir senieji, restauruoti. M. K. Čiurlionio dailės muziejaus direktoriaus O. Daugelio pranešimu, kasmet pavyksta restauruoti apie 70 meno kūrinių; šiuo metu skubios pagalbos laukia 3842. Buvo atidarytos dvi parodos ir Maironio lietuvių literatūros muziejuje – pristatyti išeivijos lietuvių dovanoti archyvai, rodyti dail. J. Sorokienės tapybos darbai, sukurti Maironio poezijos temomis, bei I. Zamulskienės tapyba ir Z. Baltrušio fotomeno darbai.

Lietuvos televizijos filmas "Eime pasivaikščioti su Antanu Rekašiumi", sukurtas režisierės M. Juozapavičiūtės, Čekijos Prahoje vykusiame 36-tajame TV filmų festivalyje įvertintas specialia premija. "Valstiečių laikraštis" (1999.V.15) rašo, kad festivalyje iš daugelio kraštų dalyvavo 125 filmai, iš kurių tik penki premijuoti. Šis Lietuvos filmas neseniai buvo premijuotas ir Olandijoje.

Filmai apie tremtį ir pasipriešinimą okupantams buvo rodomi Vilniuje š.m. gegužės 17-23 dienomis. Kaip ELTA rašo, didžiausią repertuaro dalį sudaro rež. Edmundo Zubavičiaus dokumentiniai filmai, sukurti 1993-1998 m. laikotarpiu kaip "Partizanai", "Partizanės", "Karas po karo", "Gyvenimas po mėnuliu" ir kt. Juozo Saboliaus ir Eugenijaus Ignatavičius filmas apie laisvės kovų vadą Joną Žemaitį "Ketvirtasis prezidentas" skirtas šio kovotojo amžinam atminimui. Jaudinanti tremties istorija atskleidžiama filmuose "Karlagas – mirties žemė", "Sibiro Lietuva" ir kt. Ši vaizdinė priemonė reikšmingai papildo ta tematika skelbiamus straipsnius bei leidžiamas atsiminimų knygas.

Muzikinę veiklą išeivijoje atspindi Čikagoje leidžiamas Šiaurės Amerikos lietuvių muzikos sąjungos biuletenis. Jo š.m. gegužės laidoje (nr.13) rašoma apie neseniai įvykusius koncertus, muzikinių vienetų bei pavienių muzikų dalyvavimą įvairiuose minėjimuose Anglijoje, Kanadoje, JAV-bėse. R. Aiduko paruošta 1998 m. antrojo pusmečio Lietuvos muzikinė kronika skaitytojus supažindina su svarbesniais to laikotarpio koncertais, kitais muzikinio gyvenimo įvykiais bei pasižymėjusiais muzikais. Leidinyje trumpai paminėtos neseniai išleistos ir ruošiamos leisti knygos, monografijos, kompozitorių biografijos. Biuletenį siuntinėja "Muzikos žinios", Ant. Giedraitis, 7310 S. California Ave., Chicago, IL 60629, USA.

Mažiausią knygženklį, patekusį į Lietuvos rekordų knygos meno skyrių, sukūrė šiaulietis dail. Paulius Arlauskas. Knygženklio (esklibriso) dydis – maždaug kaip degtuko galvutė. Kūrinyje matomos raidės "Jon exlibris". Jis priklauso penkių miniatiūrinių knygženklių serijai, sukurtai oforto technika nesinaudojant padidinimo priemonėmis. "Lietuvos aide" (1999.V.19) rašoma, kad ši miniatiūra skirta knygženklių rinkėjui teisininkui Jonui Nekrašiui. Jam dail. Kl. Kupriūnas 1985 m. taipgi buvo sukūręs miniatiūrinį knygženklį, kurį dabar pralenkė P. Arlausko kūrinys. **Snk.**

Filmai apie kultūrininkus

Poeto Bernardo Brazdžionio filmas "Sugrįžimas" (1989) buvo pagamintas Lietuvoje filmų menininko Algirdo Tarvydo ir, jam Kalifornijoje viešint, parodytas Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėj (1999.IV.11). Greta buvo parodytas ir kitas Alg. Tarvydo kūrinys – "Antano Mikalajūno" filmas. Publikai abu filmai patiko.

Į poeto Brazdžionio filmą sumaniai įtraukti vaizdai ir pokalbiai apie Poeto šeimą, jo tėviškę, kūrybą. Filmo premjera Lietuvoje palankiai priimta. Deja, nėra Poeto išeiviškų metų. Išeivijoje buvo bandoma nufilmuoti Bernardo Brazdžionio gyvenimą čia, jo kūrybos reikšmę ir įtaką jaunesniems – net dviejų filmuotojų – Algimanto Kezio ir Pauliaus Jasiukonio. Deja, tas ilgai ruoštas filmas yra "išaląs" – nežinia kodėl. Gal užtat dauguma pageidautų abipus Atlanto filmuotojų kūrybos sujungimo ir suderinimo, kad reikšmingas didžiojo poeto gyvenimas būtų išsamesnis – jaunosios kartos atminčiai ir džiaugsmui.

Antano Mikalajūno filmas labiau išbaigtas. Čia akivaizdu, kaip kukliame gyvenime gali būti nemažai reikšmingų įvykių, daug gerų darbų, dvasingumo… Filmininkui Tarvydui pavyko sukurti pilną Mikalajūno charakterį.

A. Tarvydas, viešėdamas Kalifornijoje, filmavo ir kitų kultūrininkų gyvenimą; žadėjo pasiūlyti Vilniaus televizijos kronikai. **A.R.**

Toronto Maironio mokyklos mokinės, baigusios šią lituanistinę mokyklą, žvelgia į savo ateitį **Nuotr. R. Puterio**

Mintys

CZESLAW MILOSZ

DĖKINGAS

Aš dėkingas už tą dieną, kai medinėje bažnytėlėje tarp didžiulių ąžuolų aš buvau priimtas į Romos Katalikų Bendriją. Taip pat už savo ilgą gyvenimą, taip kad, tikėdamas ar netikėdamas, aš galėjau apmąstyti du tūkstančius savo istorijos metų.

Ta istorija buvo nemažiau velniška, kaip dangiška. Mes pastatėme miestus, didesnius už Jeruzalę, Romą ir Aleksandriją. Mūsų laivai apiplaukė vandenynus. Mūsų teologai sunarstė silogizmus. Ir bematant prasidėjo planetos Žemės pakeitimas. Jei tiktai mes būtumėme buvę nekalti, bet ne. Kryžiaus ir kalavijo ekspedicijose nėra nekaltybės.

NEMĖGSTAMAS

Aš nemėgstu diskutuoti poetinės formos ir estetinių teorijų, t.y. visko, kas mus įspraudžia į vieną vaidmenį. Tai išplaukė iš mano gėdos jausmo; aš nenorėjau tylom priimti nuosprendžio, nuteisiančio mane būti poetu.

Aš pavydėjau J. P. Kodėl jis taip patogiai jautėsi poeto kailyje? Ar tai reiškia, kad jis savyje nejautė dėmės, tamsaus raizginio, bejėgio baimės; ar jis nusprendė, kad visa tai neturėtų iškilti į aikštę?

MANO IDEALAS

Manasai dorumo idealas: tarnavusieji minčiai ir tą aistrą ištausojusieji anapus aštuoniasdešimties ir iki pabaigos.

Vertė **A.L.**

(Iš **Road-Side Dog,** New York, Farrar, Straus and Giroux, 1999).

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. **(905) 625-2412**

Atsiųsta paminėti

Dalia Grinkevičiūtė, LIETUVIAI PRIE LAPTEVŲ JŪROS. Atsiminimai, miniatiūros, laiškai. Sudarė Aldona Šulskytė. Redaktorius – Vytautas Girdzijauskas, dailininkas – Romas Orantas, Techninė redaktorė – Danguolė Tunkevičienė. Įvado autorė – Viktorija Daujotytė. Išleido Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla. Spausdino "Vilspa" (Viršuliškių skg. 80, Vilnius 2600). Tiražas – 2,000. Vilnius, 1997 m., 288 psl.

"PRISIMENAM 'AUŠRĄ". Papildymas. Leidinį sudarė: A. Ciplijauskas, J. Gustainis, B. Stundžia, S. Sakalienė, E. Senkuvienė. Spausdino "Printing Net" (J. Kuliešius) Toronte. Tai Kauno "Aušros" gimnazijos buvusių moksleivių ir mokytojų atsiminimai, papildantys pagrindinį leidinį "Prisimenam, Aušrą". Abu leidiniai gaunami šiuo adresu: Mr. J. Gustainis, 10 Sweet Pea Path, Etobicoke, Ont. M9P 3S3, Canada. Jų kaina: $12.00 ir $5.00.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.30%	Asmenines paskolas nuo	7.75%
180-364 d. term.ind.	3.40%	Sutarties paskolas nuo	7.75%
1 metų term. indėlius	3.40%	Nekiln. turto paskolas:	
2 metų term. indėlius	3.80%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
3 metų term. indėlius	4.00%	1 metų	5.95%
4 metų term. indėlius	4.15%	2 metų	6.20%
5 metų term. indėlius	4.35%	3 metų	6.30%
1 metų GIC-mėn.palūk.	3.15%	4 metų	6.35%
1 metų GIC-met. palūk.	3.65%	5 metų	6.40%
2 metų GIC-met. palūk.	4.05%		
3 metų GIC-met. palūk.	4.25%		
4 metų GIC-met. palūk.	4.40%		
5 metų GIC-met. palūk.	4.60%		
RRSP, RRIF ir OHOSP "Variable"	3.00%	Su keičiamu nuošimčiu 1, 2, 3 metų	5.95%
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	3.65%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.05%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.25%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.40%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.60%		
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%		

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000.

Duodame komercinius mortgičius iki $750,000.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki $250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC-PLUS" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

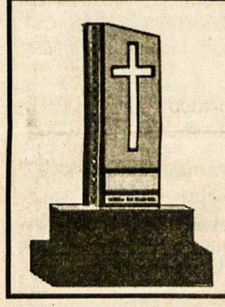

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export
SIUNTINIAI į LIETUVĄ ir LENKIJĄ
$1.99 už kilogramą + $20 už pristatymą
SKAMBINTI
905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: **23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7**

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Pažadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.
PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, *B.A.*
Associate Broker
Tel. **416 769-1616**; faksas **416 769-1524**.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

SPORTAS

Kauno mariose š.m. gegužės 1-2 d.d. 39 Lietuvos buriuotojai su 4 svečiais iš Latvijos pradėjo 50-tąjį buriavimo sezoną Nuotr. T. Žebrausko ("L.A.")

Žinios iš Lietuvos

– Lengvosios atletikos komandinėse Europos taurės (II lyga) varžybose, įvykusiose Puloje (Kroatija), Lietuvos vyrų ir moterų rinktinė tarp aštuonių komandų užėmė penktąsias vietas.

– Į tarptautines varžybas Chicone Ispanijoje 31-osioms Europos krepšinio pirmenybėms besirengianti Lietuvos rinktinė žaidė trejas kontrolines rungtynes, Ispanijos rinktinei pralaimėjo 84:87, o laimėjo prieš Vengriją 78:77. Dalyvauja 14 Lietuvos rinktinės krepšininkų: Eurelijus Žukauskas, Gintaras Einikis, Virginijus Praškevičius, Tomas Masiulis, Saulius Štombergas, Artūras Karnišovas, Dainius Adomaitis, Mindaugas Žukauskas, Andrius Giedraitis, Ramūnas Šiškauskas, Šarūnas Jasikevičius, Kęstutis Marčiulionis, Tomas Pačėnas ir Darius Maskoliūnas.

– Tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose Stuttgarde (Vokietija) pasaulio vicečempionas Virgilijus Alekna užėmė pirmąją vietą, numetęs diską 66 m 22 cm.

– Karmėlavoje buvo surengtos Lietuvos taurės jojimo varžybos, kuriose dalyvavo visas šalies žirgų elitas. Pagrindinę premiją iškovojo Šilutės rajono "Nemuno" žirgyno treneris Rimas Rimkus, antruoju laureatu tapo Andrius Būzas iš Šiaulių rajono ir trečiuoju kaunietis Zigmantas Šarka.

– Lietuvos futbolo rinktinė praėjusią savaitę Taline nugalėjo estus 2:1 ir išsaugojo viltį Europos čempionato devintoje atrankos grupėje užimti antrąją vietą.

– Lietuvos moterų krepšinio rinktinė Europos krepšinio pirmenybėse B grupėje išsikovojo pirmąją vietą, bet vėliau pralaimėjo slovėnėms 63:69 ir sužlugdė visas viltis patekti į olimpiadą. Sekančią dieną kovoje dėl penktos vietos pralaimėjo ir Čekijos rinktinei 43:53, užimdamos VI-tąją vietą.

– Tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose Sevilla (Ispanija) rutulio stūmimo rungtyje Lietuvos atstovas Saulius Kleiza užėmė antrąją vietą (19 m 71 cm.).

– Europos pirmenybėse Kopenhagoje Lietuvos "karatė kyokušin" atstovai Roma Mikšytė ir Paulius Klapatauskas laimėjo aukso medalius, Ričardas Poška (iki 70 kg) – sidabro medalį ir Jurgita Tumaitė – bronzos.

– Europos šiuolaikiniame penkiakovės čempionate Lenkijoje Lietuvos rinktinė – Edvinas Krungolcas, Andrius Zadneprovskis ir Eugenijus Seniuta – estafečių varžybose užėmė ketvirtąją vietą.

– Tartu vykusiose tarptautinėse lengvosios atletikos varžybose diską toliausiai numetė Virgilijus Alekna – 67 m 24 cm. Antrąją vietą užėmė Vaclovas Kidykas – 63 m 8 cm. Rutulio stūmime antrąją vietą užėmė Saulius Kleiza – 19 m 87 cm.

– Lietuvos futbolininkai Europos atrankos rungtynėse Sarajeve pralaimėjo prieš Bosnijos ir Hercegovinos komandą 0:2. Tai jau trečias pralaimėjimas, ir Lietuvos rinktinė devintoje grupėje atsidūrė priešpaskutinėje vietoje.

– Lozanoje tarptautinės dviračių sporto sąjungos (UCI) paskelbtoje naujoje geriausių pasaulio dviratininkų lentelėje lietuvė Diana Žiliūtė užima antrąją vietą. Septintoje vietoje išliko "Tour de France" čempionė Edita Pučinskaitė ir aštuntoje – Rasa Polikevičiūtė. **V.P.**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kimų darbuotojams jau po rinkimų.

New Brunswick parlamento rinkimai įvyko birželio 7. Rinkimus laimėjo konservatoriai, po 12 metų pagaliau nugalėję valdžiusius liberalus. Konservatorių vadovas, 33 metų Bernard Lord, parlamente išbuvęs tik 7 mėnesius, partijos vadovu 18 mėnesių, tapo jauniausias NB premjeras šiame šimtmetyje. Konservatoriai New Brunswick parlamente per šiuos rinkimus laimėjo 44 vietas, liberalai liko su 10, o naujieji demokratai tegavo vieną – partijos vadovės Elizabeth Weir. Atrodo, balsuotojai buvo nepatenkinti buv. premjero Camille Theriault vedama finansine politika ir nepopuliariais liberalų projektais, kaip įvedimu mokesčio už naudojimąsi "Trans-Canada" greitkeliu.

Vakariečių karo pajėgų išlaipinimo Normandijoje 55 metų sukaktis buvo paminėta birželio 6 dieną. Nemažai kanadiečių karių-veteranų, kurie laimingai išliko gyvi tą vadinamą "D-Day" ir iki karo pabaigos, dalyvavo iškilmėse ir aplankė savo kovos draugų kapus Atlanto pakrantėje. Kanadiečių kariuomenės daliniai tą dieną prieš 55 metus buvo išlaipinti Bernieres-sur-mer vietovėje, kariniuose planuose pavadintoje "Juno Beach". 14,000 kanadiečių dalyvavo pirmos dienos mūšiuose Normandijoje, kiti 27,000 – laivyno ir oro pajėgų daliniai jiems pagelbėjo. Per tą vienintelę "Ilgiausiąją dieną", kaip vėliau birželio 6 buvo pavadinta, žuvo 375 kanadiečiai ir 628 buvo sužeisti.

"Confederation" tiltas, kuris jungia New Brunswick su Prince Edward Island provinciją tą pačią dieną, birželio 6, šventė savo antrą "gimtadienį". Tilto entuziastai ta proga surengė eitynes (o pajėgesniems – bėgtynes) nuo vieno tilto galo iki kito, visą 13 kilometrų. "Confederation" tiltas, atidarytas 1997 metų birželio 6 dieną, yra ilgiausias pasaulio tiltas.

Erdvėlaivis "Discovery", kuriame keliavo Kanados astronautė Julie Payette su kitais 6 įgulos nariais, laimingai nusileido birželio 6 dienos ankstų rytą Floridoje. Įgula per dešimtį dienų sėkmingai atliko visą eilę projektų, susijusių su Tarptautinės erdvių stoties aprūpinimu ir jos remontu. Kitą dieną spaudos konferencijoje, kurioje dalyvavo visi septyni įgulos nariai, Julie aptarė savo kelionę erdvėse trumpai drūtai: "Nuostabi nuo pradžios iki galo!"

Lėktuvas sėkmingai nutūpė medyje netoli Toronto, kai 69 metų pilotė Doreen Birchmore, sugedus motorui, stengėsi nenukristi netoli esančiame mokyklos kieme. Ji turėjo laukti medyje pusantros valandos, kol buvo kranu iškelta iš medyje įstrigusio lėktuvo. Viskas pasibaigė laimingai, neskaitant poros įskilusių šonkaulių ir veido įdrėskimų. Pilotė, išėjusi į pensiją psichologė, sakėsi, kad ši avarija jos nuo skraidymo neatbaidys.

Nors "Maple Leafs" ir pralaimėjo pusbaigmės varžybas, daugiau kaip 3,000 ledo ritulio entuziastų susirinko jų pagerbti Toronto Nathan Phillips aikštėje. "Maple Leafs" pasiekti laimėjimai šio sezono metu prašoko visas į juos sudėtas viltis, o posezoninėse žaidynėse jie buvo ilgiausiai išsilaikiusi Kanados rinktinė. Dėl "Stanley" taurės toliau varžysis Buffalo "Sabres", kurie nugalėjo Torontą pusbaigmėje, ir Dallas "Stars".

Lawren Harris, "Group of Seven", garsios dailininkų grupės nario ir vadovo paveikslas "Lake Superior III" neseniai buvo varžytinėse parduotas už $1,056,000. Tai pirmas kanadiečio dailininko paveikslas, peržengęs milijono dolerių ribą. Paveikslas nutapytas 1923/24 metais, ir pirmas jo savininkas buvo generalinis gubernatorius Vincent Massey.

Skautų veikla

• Birželio 26 d. "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntų tėvų komitetas rengia "Garage Sale", 15 Cosmo Rd., Ž. Ignatavičių kieme. Kad būtų geresnis pasisekimas, komitetas prašo tos rūšies pardavimui daiktų. Kas jų turėtų ir galėtų paaukoti, prašomi skambinti Žibutei tel. 416 233-1375 arba O. Narušienei tel. 905 277-1128. Daiktai bus paimti. Pelnas skiriamas tuntų veiklai.

• Birželio 26-27 d.d. organizuojama talka "Romuvos" darbams. Galintieji prisidėti, prašomi su darbo įrankiais atvažiuoti į "Romuvą". Valdyba iš anksto dėkoja. **F.M.**

ŠYPSENOS

Mamytės paslaugos

Tėvas kalbasi su sūnum:

– Matai, Laurynai, ir tėvelis gali tave išmaudyti! O tu sakei, kad tik mamytė sugeba…

– Aha, tėveli, ir tu moki. Bet kai mamytė maudo, visad man nuauna batukus.

Klausimas tėčiui

– Tėti, o kada aš būsiu jau tiek užaugęs, kad galėsiu visur laisvai eiti, neatsiklausęs mamos? – klausia aštuonmetis Jonukas.

– Matai, sūnau, – ima aiškinti tėvas, – ir aš pats dar nesu tiek užaugęs, kad galėčiau šitaip elgtis…

Neįprasti oro pasikeitimai kamuoja visą pasaulį, kartu ir Kanadą. Birželio pradžios kaitra Toronte ir apylinkėse sumaišė planus elektros tiekimo bendrovėms: jos buvo išjungę dalį generatorių "pavasariniam patikrinimui" prieš vasaros karščius, bet ankstyvi karščiai iššaukė prašymus saikiai vartoti vėsinimo aparatūrą. Pagaliau birželio 7 smarki audra praūžė per Ontario ir Kvebeką ir net nuvertė dalį pastato Toronto mieste, bet neatvėsino oro. Kaip jau buvo minėta, Saskatchewan ir Manitobos provincijų pietinė dalis kovoja su potvyniu. Birželio 8 Britų Kolumbijoje smarki liūtis su ledo kruša išplovė gatves White Rock miestelyje ir padarė nemažai nuostolių. Tarp kitko, birželio pradžioje Vankūverio temperatūra laikėsi apie 5°C žemiau normalaus lygio ir žmonės buvo priversti nešioti žieminius drabužius. Ir visa tai "La Ninja" kaltė?

G.K.

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėj pusėj Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. **416 622-5305** arba **1-800-463-5305**
Faksas **416 620-7584**

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:		IMA:	
3.25% už 30-89 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	7.75%
3.30% už 90-179 dienų term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
3.50% už 180-364 dienų term. indėlius		su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
3.80% už 1 m. term. indėlius		1 metų	6.35%
4.25% už 2 m. term. indėlius		2 metų	6.75%
4.45% už 3 m. term. indėlius		3 metų	6.95%
4.55% už 4 m. term. indėlius		4 metų	7.05%
4.80% už 5 m. term. indėlius		5 metų	7.15%
3.80% už 1 m. GIC mėn. palūk.			
4.05% už 1 m. GIC invest. pažym.			
4.50%.už 2 m. GIC invest. pažym.			
4.70% už 3 m. GIC invest. pažym.			
4.80% už 4 m. GIC invest. pažym.			
5.05% už 5 m. GIC invest. pažym.			
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)		su keičiamu nuošimčiu	5.95%
4.05% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.			
4.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.			
4.70% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.			
4.80% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.			
5.05% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.			
3.00% už OHOSP (variable rate)			
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.			
3.75% už JAV dol.1 m. GIC			
2.50% už JAV dol. kasd.pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).			

Duodame:
– *asmenines paskolas iki $250,000;*
– *mortgičius iki 95% įkainoto turto;*
– *riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir*
– *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Lietuvos banko proginių monetų pardavimas.
Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į ***Lietuvą*** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
• **Pirm., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.**
• **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.**
• **Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.**

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Tony Genys Sutton GROUP

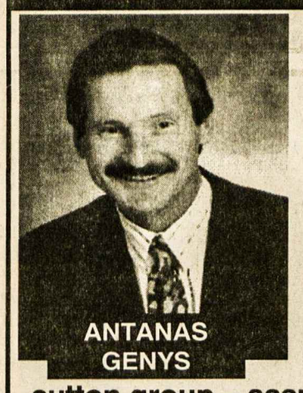

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

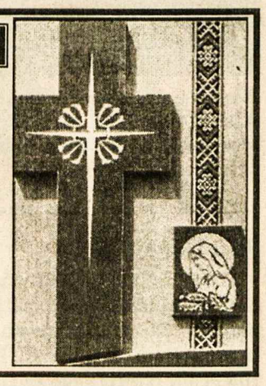

Queen Travel International Ltd **ALGIS MEDELIS**
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu geriausiomis kainomis ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Bilietus dar vis parduodu pavasarinėmis kainomis.

Nuo birželio 1 d. įsigalioja vasaros kainos. Bilietai dabar parduodami pradedant……nuo **1095** dolerių.

Skrendam per PARYŽIŲ, LONDONĄ, FRANKFURTĄ, HELSINKĮ, arba per kitus Jums tinkamus miestus.Teiraukitės! Užsisakykite jau dabar!
Pigiųjų bilietų lėktuvuose yra neperdaugiausia!

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau X-PRESS paštu. Asmeniškai susitikti galima QUEEN TRAVEL įstaigoje trečiadieniais tarp 11 ir 17 val., arba kitu Jums tinkamu laiku iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu ir į Jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. G A R A N T U O T A !**

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.

Tel. 416 240-0594

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042

Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG į VILNIŲ

Laivu 1.99 /kg & Lėktuvu 4.95 /kg

MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!

Pristatymo kaina $15 už siuntinį

Tel. (416) 233-4601

SKAITYTOJAI PASISAKO

ANTIKOMUNISTINIS KONGRESAS

Su šiuo laišku mes, tarptautinio kongreso *"Komunizmo nusikaltimų įvertinimas"*, renginio komitetas, tikėdamiesi jūsų broliškos paramos, norėtume jus maloniai paprašyti įdėti brošiūros informacinę dalį arba jos santrauką į savo artimiausius periodinio leidinio numerius.

Mes įsitikinę, kad šis kongresas yra labai reikalingas ir ne vien tik Lietuvai, ir ne vien tik šalims, kurios neseniai išsivadavo iš šio ideologinio teroro nasrų, bet ir visiems, kas dar yra ar net bus jo veikiami ateityje.

Tikime, kad kongresas susilauks plataus susidomėjimo mūsų brangių tautiečių tarpe. Iš anksto jums nuoširdžiai dėkojame už paramą.

P.S. Kongresas įvyks šių metų spalio mėnesį Vilniuje, tačiau tiksli jo data dar nėra galutinai aiški. Konkrečiau apie renginį būtų galima sužinoti šiais telefonais: 370 2 227112, arba tel/fax 370 2 227111.

Povilas Jakučionis,
komunizmo nusikaltimų tyrimo paramos fondo valdybos pirmininkas ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos pirmininkas

"ŽALGIRIS" IR JUODŪKAI KREPŠININKAI

"TŽ" 1999 m. 22 nr. J. P. Kedžio "Politinėse stebėtojo pastabose" išspausdintas gabaliukas "Krepšinis ir doleriai". J. P. Kedys teigia: "Kai vyko šios žaidynės (čia kalbama apie "Eurolygos" žaidynes, E. Š.), nebuvo lietuvių spaudoje minima, jog 'Žalgirio' komandoje žaidžia ne vien lietuviai, bet ir du Amerikos juodukai".

Kad tų žodžių autorius turbūt neskaitė Lietuvos spaudos sporto puslapių ar sporto žurnalų, kur jau nuo praėjusio rudens dažnai kiekviename numeryje buvo apie tai dėtos tų juodukų nuotraukos. Dažnai buvo minimas ir trečiasis komandos nelietuvis – čekas Jiris Zidek. Beje, šiuos daug Lietuvai reklamos atnešusius krepšininkus prezidentas V. Adamkus ne tik apsikabino, bet ir apdovanojo DLK Gedimino IV-jo laipsnio ordinais.

Visame pasaulyje profesionalų komandose žaidžia daugiau ar mažiau užsieniečių krepšininkų. Net ir Lietuvos sportininkai atstovauja geriausiems Š. Amerikos klubams ir pan. Sportininkai dabar turi teisę pasirinkti (sovietiniais laikais negalėjo) ir dėl to reikia tik džiaugtis. Jeigu "Žalgiris" padarytų čia nutarimą ir pradėtų remti komandą, sudarytą vien iš lietuvių kilmės žaidėjų, tikrai tokių pergalių nei pernai, nei šiemet nebūtų pasiekta.

Visi žino, kad "Žalgiris" nėra valstybinė krepšinio rinktinė. Jeigu laikraščiai parašo, kad laimėjo lietuviai, tai nėra nusikaltimas, nes Kauno "Žalgirio" žaidėjų daugumą ir sudaro lietuviai. Reikia tuos dalykus skirti ir neklaidinti savęs ir skaitytojų. Viena iš "Žalgirio" varžovų – Turkijos komanda savo sudėtyje turėjo vos kelis turkus, o kiti buvo gerai apmokami "legionieriai" (taip vadinami kitur samdyti žaidėjai). Ir dėl to niekas nesijaudina. O turkai džiaugiasi, kad jie garsina jų valstybę.

Lietuva neturi daug pinigų didesniam būriui "legionierių". Tačiau, dėkui Dievui, mūsiškiai apsiėjo su jų nedideliu skaičiumi ir palyginti maža dolerių suma. O rezultatas buvo net geresnis už kitų valstybių turtingųjų klubų, kuriems net gausūs milijonai dolerių nepadėjo. Nebereikalo "Žalgirio" komandos treneris Jonas Kazlauskas buvo pripažintas geriausiuoju visoje "Eurolygoje".

Edvardas Šulaitis

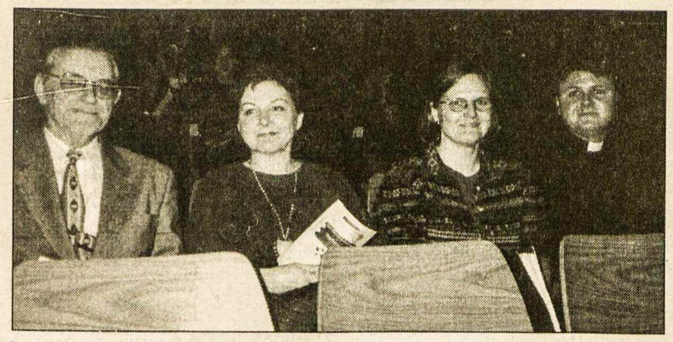

Įvairių tautybių šeštadieninių mokyklų konferencijoje Toronte dalyvavę Maironio mokyklos mokytojai. Iš kairės: A. Vaičiūnas, A. Karkienė, I. Čuplinskaitė, kun. E. Putrimas

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) **763-5161**
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais. Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ !

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas
◆ *25 metai namų remonto patyrimas* ◆ *Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas* ◆ *Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.*

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų – **416 769-3577**
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D. S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 **Tel.: 905 271-7171**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)
Telefonas
416 763-5677

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *
Organizuojame grupę keliauti į Lietuvą rugpjūčio 14 dieną, skrydžio kaina tik $950.00. Dėl kitų paslaugų – teiraukitės!
TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

FINNAIR...
Bringing families together.

With FINNAIR's convenient flights from Toronto to Vilnius via Helsinki Gateway. Getting there has never been easier or faster.

Rediscover your roots, Vilnius from
$1,060.00

	Departure	Arrival
Toronto–Helsinki	17:30	08:15*
Helsinki–Toronto	13:20	14:50
Connections to/from Vilnius		

*next day

Canada's trusted experts to Finland, Scandinavia, Baltics and Northern Europe since 1968

Telephone: 416 222-0203 or Toll free: 1 800 461-8651
Website: www.finnaircanada.com
* Retail Registration No. 4344263 Subject to government approval.

Norvista* FINNAIR
A NEW PERSPECTIVE

TORONTO ONT

Anapilio žinios

– Birželio 7, pirmadienį, palaidota a.a. Natalija Trečiokienė, 84 m. amžiaus.

– Birželio 8, antradienį, palaidota a.a. Apolonija Leknickienė, 93 m. amžiaus.

– Birželio 14, pirmadienį, palaidotas a.a. Jonas Gedvilas, 80 m. amžiaus.

– Anapilio knygyne galima įsigyti naują Maironio mokyklos metraštį, birželio mėn. žurnalą "Virtuvė" ir naujausius "XXI amžiaus" laikraščio numerius.

– Mišios birželio 20, sekmadienį: 9.30 v.r. už Stripinių ir Valadkų mirusius; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a.Vytautą Vingelį; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje, birželio 19, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Juozą ir Anelę Nasvyčius..

Išganytojo parapijos žinios

– Šį sekmadienį, birželio 20 metinė parapijos iškyla pradedama pamaldomis 11 v. ryto. Renkamės "Boyd Conservation" parke, Cliffside Nr. 2 rajone, Woodbridge, Ont. Įvažiavimas į parką yra rytinėj Islington gatvės pusėj, maždaug 3,5 km į šiaurę nuo 7-to kelio. Iškyloje bus galima pirkti maisto kaip ir pernai. Moterų draugija prašo atsivežti laimikių loterijai. Programoje: bendri pietūs, žaidimai vaikučiams, loterija. Kviečiame visus parapijiečius, svečius ir rėmėjus atvykti į parapijos iškylą pabendrauti lietuviškoje krikščioniškoje nuotaikoje.

– Kitą sekmadienį, birželio 27 pamaldos įvyks Išganytojo šventovėje 9.45 v. ryto. Pamaldų metu įvyks krikštas bei prisiminimas, giedos solistė Bankienė iš Čikagos.

– Metinis pamaldų laiko pakeitimas: pradedant liepos mėn. 4 d. pamaldos bus 11.15 v. ryto ir taip tęsis iki 2000 m. birželio mėn. paskutinio sekmadienio. Įvertinkime Kristaus žodį motinos kalba, lankykime pamaldas kas sekmadienį.

Sol. Slava Žiemelytė Kapinių lankymo šventėje gegužės 30 d. per Mišias įspūdingai atliko Ethelbert Nevino "Dieve pasigailėk" giesmę, kuriai lietuvišką tekstą paruošė pati solistė. Šitam darbui ji turi jau nemažą patyrimą.

Kun. Algimantas Keina, Šv. Kryžiaus-Karmelitų parapijos klebonas iš Kauno, lydimas p.p. Sendžikų iš St. Catharines, Ont., birželio 7 d. lankėsi "Tėviškės žiburiuose", papasakojo apie Lietuvos nepriklausomuybės stiprinimo rūpesčius, aplankė Anapilio sodybą, šventovę bei Šv. Jono lietuvių kapines. Svečias į Kanadą atvyko trumpų atostogų.

Išeivijos lietuvių klierikų fondui $30 aukojo L. Griškonienė.

A. a. Broniaus Pakšto atminimui pagerbti, Vasagos Gerojo Ganytojo šventovės parapijiečiai aukojo: *"Kovai su vėžio liga"* Lietuvoje: $20 – A. Kanapka, I. A. Kusinskai, M. Laurinavičienė, R. B. Jackai, L. Č. Javai, V. Poškaitis, B. V. Saulėnai, T. A. Sekoniai, V. A. Ulbinai, M. V. Vaitkai, A. J. Vaškevičiai, A. Vitkienė; $10 – M. Bernotienė, B. Jonaitienė, M. Juozaitienė, M. V. Kryžanauskai, E. V. Krikščiūnai, P. J. Pakalkos, E. Tribinevičienė. Aukas surinko A. Vitkienė. **M.P.**

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį, birželio 13 per 10.15 v. Mišias vyko sibirinių trėmimų minėjimas. Pamokslą sakė kun. Algimantas Keina, Kauno Šv. Kryžiaus (Karmelitų) parapijos klebonas, giedojo jungtinis parapijos ir "Volungės" choras, organizacijos dalyvavo su vėliavomis.

– Šį sekmadienį, birželio 20, parapijos persikėlimo vajaus komitetas nuo 11 v.r. ruošia "pietus su tėveliais". Norima pagerbti tėvelius/senelius/prosenelius ir dėdes. Pietūs su karštais patiekalais, muzika ir gėrimais. Stalus iš anksto galima užsisakyti parapijos raštinėje.

– Birželio 10 d. palaidotas a.a. Jonas Šimkus, 78 m. Paliko žmoną Nijolę, sūnus Ričardą ir Steponą. Lietuvoje mirė a.a. Alfonsas Šarpnickas, kun. Pijaus Šarpnicko (Sharp), OFM, brolis.

– Šį sekmadienį, birželio 20, vyks užsiėmimai vaikučiams, kuriuos praveda S. Klibingaitytė po 9.15 v. Mišių.

– Parapijos persikėlimo vajaus komitetas žemės pirkimui jau sutelkė $1,142,665. Dar trūksta 358,000 iki reikalingos 1,500,000 sumos. Dar neaukojusius kviečia prisidėti.

– "Kretingos" stovyklavietėj, Vasagoj, Mišios sekmadieniais bus aukojamos 11 v.r. nuo liepos 4 d. iki rugpjūčio 8 d. Apylinkėje gyvenantys lietuviai yra kviečiami jose dalyvauti.

– Dar galima registruoti vaikus vasaros stovykloms "Kretingos" stovyklavietėj, Vasagoj. Stovyklų laikas: lietuviškai kalbantiems vaikams liepos 4-17 d.d., lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams liepos 18-31 d.d. Pirmos stovyklos didysis laužas, į kurį kviečiami tėveliai ir svečiai, vyks liepos 10 d. 7 v.v.; antros stovyklos – liepos 24 d., 7 v.v. Stovyklos vartai svečiams bus atidaryti ne anksčiau kaip 6 v.v. Daugiau informacijų galima gauti klebonijos raštinėje kalbant su kun. E. Putrimu – 533-0621.

– Šeimų su vaikais stovykla vyks liepos 31 – rugpjūčio 7 d.d. Informacijas teikia Lilė Steer – tel. 740-3689.

– Parapijos kavinė su lietuviškais valgiais veiks ir vasarą. Kavinei pasikeisdamos vadovauja Birutė Bancevičienė ir Bronė Greičiūnienė. Maisto galima parsivežti ir į namus.

– Mišios sekmadienį, birželio 20: 8.15 v.r. už a.a. Anelę ir Praną Vaserius; 9.15 v.r. už a.a. Antaną Slaboševičių – 5 metinės; 10.15 v.r. už a.a. Oną-Ritą Juodikytę, už a.a. Oną Kružikienę, už a.a. Anicetą ir Joną Matulionius; 11.30 v.r už gyvus ir mirusius parapijiečius.

"Kovai su vėžio liga" Lietuvoje aukojo: $100 – N.N.; $50 – Daina ir Romas Puteriai. **M.P.**

A.a. Broniaus Pakšto atminimui pagerbti aukojo "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje: $50 – dr. A. Šalkus; $20 – P. Basys, K. D. Kudirkos, A. S. Medeliai, St. Bartusevičienė; $10 – G. B. Trinkai, A. Augaitienė. Aukas surinko A. Augaitienė. **M.P.**

Irenai Jakowich, prisimindama rusų vykdytus baisius Lietuvos gyventojų trėmimus 1941 m. birželio mėnesį, *"Tremtinių grįžimo"* ir *"Partizanų šalpos"* fondams atsiuntė $200 auką. "Dideles kančias kentėjusių ir ryžtingai kovojusių tautiečių globai," – rašo dosnioji aukotoja. **KLK moterų dr-jos centro valdyba**

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" vaikų grupė šoka metiniame koncerte š.m. gegužės 9 d. Anapilio sodybos salėje Nuotr. R. Puterio

Allstate® You're in good hands. DRAUDIMAS 4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1
YOU'RE IN GOOD HANDS WITH ALLSTATE®
RAMŪNAS (RON) VANAGAS
"Take Two Advantage" planas sujungia namo ir automobilio draudimą, sumažina Jūsų įmokas
Darbo tel.: 905 502-6297
Namų tel.: 416 621-1261
"Cell": 416 825-4503
NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

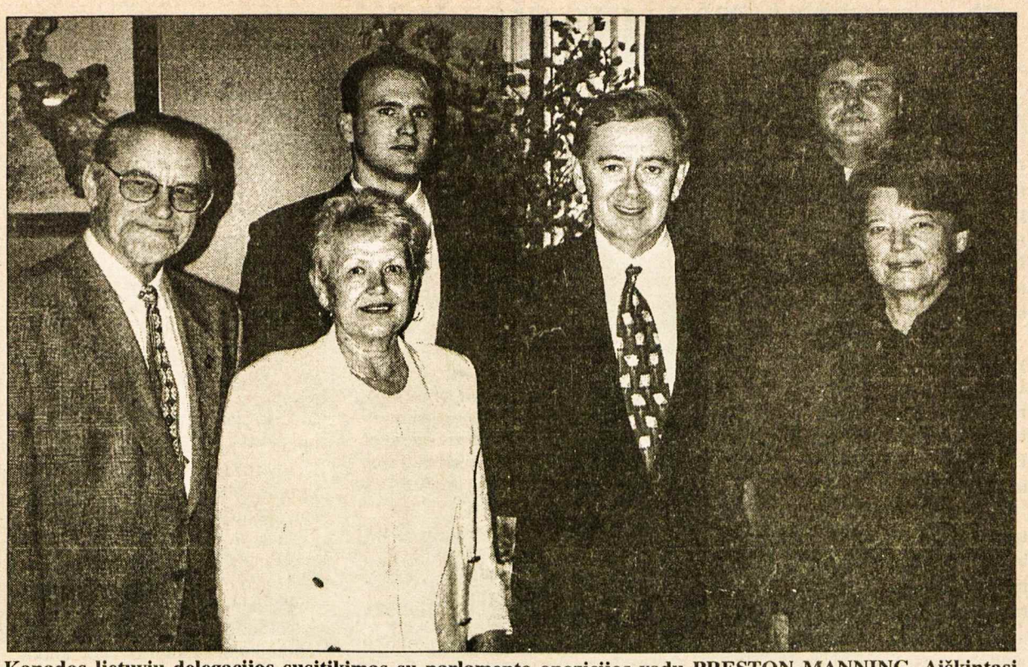

Kanados lietuvių delegacijos susitikimas su parlamento opozicijos vadu PRESTON MANNING. Aiškintasi dėl Lietuvos priėmimo į Šiaurės Atlanto sąjungą. Iš kairės KLB pirm. A. Vaičiūnas, R. Žilinskienė, M. Stanevičius, P. Manning, kun. E. Putrimas, N. Liačienė

KLB Toronto apylinkės valdyba jau galutinai susitarė su Alytaus folkloriniu dainos ansambliu "Dainava" dėl koncerto Toronte. "Dainava" čia koncertuos liepos 6, antradienį, 7. 30 val. vak. Lietuvių Namuose.

Michalinos ir Stasio Aleksų 50 metų vedybinio gyvenimo sukakties proga Sofija Rakštienė "Tėviškės žiburiams" aukojo $50.

A. a. Apolonijos Leknickienės atminimui pagerbti "Tėviškės žiburiams" aukojo po $10 Onutė Stanevičiūtė bei Sigita ir Vytautas Aušrotai.

A.a. Povilo Labanausko atminimui prof. Antanas Musteikis iš Buffalo, NY, "Tėviškės žiburiams" aukojo $40.

Tremtinių vaikaičių mokyklai "Lietuvių Namai" Vilniuje Kanados lietuvių fondas paskyrė $500. Nuoširdus ačiū už paramą tremtinukams, kurie – "kaip paukščiai į Lietuvą grįžta, kuriems Aukščiausias nurodo takus".**A.S.**

A. a. Apolonijos Leknickienės atminimui pagerbti, užjausdami jos dukrą Meilę ir sūnų Mindaugą su šeimomis ses. Nijolės Sadūnaitės globojamiems sergantiems vaikučiams *"Kovai su vėžio liga"* Lietuvoje aukojo: $20 – O. Stanevičiūtė, B. Č. Joniai; $10 – A. R. Čybai, G. K. Krašauskai, J. J. Valiuliai, G. Spranaitienė, V. V. Valiuliai, I. Punkrienė, A. Bražys, A. Petkevičienė. **M.P.**

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio popietėje, birželio 13 d. dalyvavo 195 asmenys. Svečių knygoje pasirašė Danutė Einorienė iš Kupiškio ir Kęstutis Tumpa iš Garliavos. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN valdybos vicepirm. T. Stanulis.

– Š. m. birželio 20, sekmadienį, "Boyd Conservation" parke įvyks Lietuvių Namų ir "Atžalyno" gegužinė. Bus programa, veiks bufetas. Autobusai išvyks nuo Lietuvių Namų ir "Vilniaus" rūmų 12.30 v.p.p. Kelionė nemokama, reikia tik užsiregistruoti Lietuvių Namų raštinėje, tel. 532-3311.

– 1999 m. Toronto Lietuvių Namų poilsio stovykla rengiama Tėvų pranciškonų vasarvietėje "Kretinga", Vasagoje rugpjūčio 7-14 d.d. Dėl platesnės informacijos ir registracijos prašome kreiptis į A. Sukauską tel. 416 614-7739 arba E. Bartminą tel. 416 249-0490.

– Valdybos posėdis įvyks liepos 8, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Slaugos namų statybai aukojo: $40 Vanda Grenke; po $20 – Danguolė Sher ir Bruno Laučys. Slaugos namų vajaus komitetas dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą slaugos namams, kuriems aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6P 1A6.

– Lietuvos mokslų akademijos ansamblis "Dijūta" koncertuos Lietuvių Namuose birželio 27, sekmadienį, 2 v.p.p. Ansambliečiams reikalingos nakvynės. Galintieji priimti svečius vienai dienai, prašomi skambinti L. Balsienei, tel. 416 766-7724 arba V. Kulniui, tel. 416 769-1266.

– Kultūros komisija parduoda ar nuomoja vaizdajuostes iš Lietuvos. Tai puiki dovana draugams bei artimiesiems. Skambinti S. Pabricienei tel. 416 762-5419 arba V. Kulniui tel. 416 769-1266.

MOTERIS ieško bet kokio darbo. Gali dirbti šeštadieniais ir sekmadieniais. Skambinti Nijolei tel. 905 844-7000.

Prisiminti tremtiniai

Sibirinių trėmimų minėjimas – ekumeninės pamaldos praeitą sekmadienį, birželio 13, 3 v.p.p. įvyko Šv. Andriejaus liuteronų šventovėje, kurią pripildė lietuviai, latviai ir estai. Renginys pradėtas 9 vėliavų, 9 dvasiškių ir 3 skaitovų procesija vargonuojant L. Avesson'ui. Sustačius vėliavas ir procesijos dalyviams užėmus vietas, galingai nuskambėjo "Tvirčiausia apsaugos pilis" tautybėms giedant kiekvienai savo kalba. Po estų arkivyskupo Udo Petersoo invokacijos, ištraukas iš Šv. Rašto skaitė L. Leivat, Alg. Vaičiūnas ir E. Miniats. Skaitinius prasmingai užsklendė mezzosopranas Vilma Vitols Bruno Skultės giesme "Tėve mūsų". Vėl į bendrą "Viešpatį garbink" giesmę įsijungė visi dalyviai, kurie tuoj pat išklausė kun. dr. Andres Taul pamokslo.

Nepamirštamas birželis, Estijos, Latvijos ir Lietuvos likimas bei kova už tiesą, Romos imperijos, Sovietijos galybių žlugimas, tiesos pergalė ir Viešpaties ranka – tai temos, kurias suglaustai ir vaizdžiai pateikė kalbėtojas. Amžinam tremtinių bei kankinių atminimui mergaitės, pasipuošusios tautiniais drabužiais, uždegė prie altoriaus pastatytas žvakes, maldas kalbant tautybių atstovams kunigams T. Tralla'i, A. Gaide'i ir E. Jurgučiui, OFM. Krikščionių Bendrijos maldą perskaitė kun. dr. Fritz T. Kristbergs. Jo malda palydėta bendra giesme "Dieve Tėve danguje". Viešpaties maldą prieš palaiminimą skaitė prel. J. Staškevičius. Palaimino arkivyskupas U. Petersoo. Minėjimas baigtas visų bendrai sugiedotais Latvijos, Estijos, Lietuvos ir Kanados himnais ir vėliavų išnešimu.

Minėjimą rengė Kanados baltiečių federacija, talkinant dvasiškiams, Baltiečių moterų tarybai, estų, latvių bei lietuvių Bendruomenėms. Lietuviams su vėliavomis atstovavo šauliai, karo veteranai ir katalikės moterys. Minėjime dalyvavo Lietuvos gen. garbės konsulas H. Lapas, kiti veikėjai bei kai kurie svečiai iš Lietuvos. Renginys buvo gerai suorganizuotas, užtruko vieną valandą ir gausiems dalyviams paliko gerą įspūdį. **S.**

Aukojo "T. žiburiams"

$86 - J. Vanstone; **$58** - V. A. Katinai; **$38** - A. Žebertavičius; **$30** - S. Lazdinis; **$28** - B. Stončius; **$25** - J. Zakas; **$20** - S. Juzėnas, A. Staugaitis, D. Naikauskas; **$18** - A. Urbonas; **$15** - E. Gutauskas; **$10** - kun. Z. Smilga, R. Šilbajoris, A. Lukoševičiūtė, H. Kripavičius, K. Polikaitis, J. Vizgirda, V. Keturakis, L. Šlenys, A. Špakauskas, V. Wytiuk, A. Leiberis, J. Sakalauskas, M. Kairienė, P. Barbatavičius; **$8** - kun. J. Velutis, J. Vanagas, P. Vizbaras; **$3** - kun. S. Matulis, MIC; **$1** - A. Eiskat.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: $55 - A. Aleliūnas; **$52** - J. Kojelis, J. Pažėra, J. Šimkus, R. Miltenis, D. Peddle, V. A. Mantautas, dr. J. Skučas, D. Wiese, J. S. Žemaitis, R. Vaišvila, A. Lukoševičiūtė, V. Šniuolis, R. Banaitytė-Hennings, V. Jokubauskas, S. Vaičaitis, S. Pranckevičius, A. Pocevičius, G. Senkus, A. Leiberis, P. Norvilas, B. Prankevičius, J. Rickus, kun. V. Palubinskas, Z. Žilinskas, E. Gudinskas; **$50** - E. Rasokas, M. Lietuvninkas, kun. A. Olšauskas, P. Judzentis, H. Petkus, K. Obuchowics.

Garbės prenumeratą atsiuntė: $62 - T. Renkauskas, G. Ciparis, A. Urbonas, V. Platt, B. Miklo, D. Naikauskas, E. Šiliauskas, A. Žebertavičius; **$60** - G. Laurinaitytė.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

KANADOS LIETUVIŲ MUZIEJUS-ARCHYVAS, gavęs Kanados valdžios jaunimui įdarbinti projekto lėšų, gali siūlyti vasaros darbą studentui ar studentei (20-30 m. amžiaus), turintiems teisę legaliai dirbti Kanadoje Skambinti tel. 905 566-8755.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

MONTREAL QUE

Aušros Vartų parapijiečių specialus visuotinis susirinkimas įvyko birželio 6 d. parapijos salėje. Kun. Kazimierui Ambrasui, SJ, sukalbėjus maldą, parapijos tarybos pirmininkas ir parapijos administratorius Romas Verbyla paaiškino šio susirinkimo tikslą – išspręsti klausimą, ar parapija perka seselių namą, ar ne? Jis išsamiai paaiškino, kokie savivaldybės mokesčiai būtų, jei pirktų parapija ir kokie, jei privatūs asmenys. Paties namo kaina irgi buvo aptarta. Taip pat numatyti kai kurie remontai, reikalaujami miesto savivaldybės. Po ilgesnio aiškinimosi visų susirinkusių vienbalsiai nutarta seselių namą pirkti. Belieka sutvarkyti dokumentus. Pagal R. Verbylos tvirtinimą po šitokio parapijiečių nutarimo arkivyskupijos kurijos pritarimas užtikrintas. Po kun. K. Ambraso, SJ, padėkos maldos pasilikusieji prie kavos aiškinosi įvairias galimybes, įsigijus šį pastatą.

Lietuviška Montrealio lietuvių radijo programa per CFMB bangą 1280 dabar yra girdima visuose pasaulio kraštuose antradieniais 11.30 v. vak. Montrealio laiku per internetą: bttp://www.cfmb.ca

Lietuvos krašto apsaugos ministeris Česlovas Stankevičius atsiuntė padėkos raštą Arūnui Staškevičiui už sklandų bendradarbiavimą su Lietuvos karininkais, besimokančiais prancūzų ir anglų kalbų Kanados kariuomenės bazėje St. Jean-sur-Richelieu. Arūnas bazėje dirba vyresniuoju mokytoju, yra anglų kalbos programos koordinatorius ir jam pavestos ryšininko pareigos tarp bazės vadovybės ir tarp Rytų Europos karininkų, čia atvykstančių mokytis kalbų. **B. S.**

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS
AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.
NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 Fax: 722-3546

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

savaitraštis, didelio formato, 8-10 puslapių, reguliari metinė prenumerata – $42.00, rėmėjo – $52.00, garbės – $62.00
Naujam prenumeratoriui pirmiems metams – $35.00
(JAV-se amerikietiškais)

Vardas, pavardė.....
Adresas.....
.....
.....
Siunčiu prenumeratą.....dol., auką.....dol.
Laikraščio adresas:

"Tėviškės žiburiai"
2185 Stavebank Rd., Mississauga,
Ontario, L5C 1T3, Canada

Norintiem susipažinti "Tėviškės žiburiai" siunčiami nemokamai šešias savaites. Prašome pranešti tokių asmenų adresus. **ADMINISTRACIJA**

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus.
Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti
Alvydui tel. 905 848-9628
416 609-5108 (pager).

KAUNO "ŽALGIRIS" 1999 m. Eurolygos čempionas! Aukštos kokybės vaizdajuostėje (3 val.) matysite dvi nuostabias krepšinio rungtynes – pusbaigmės "Žalgiris" – Pirėjo "Olympiakos" (Graikija) ir baigmės "Žalgiris" – Bolonijos "Kinder" (Italija). Nugalėtojas "Žalgiris" – stipriausias Europos krepšinio klubas. Vaizdajuostę galite užsisakyti iš International Historic Films, Inc. skambinant telefonu 773-927-2900 arba raštu, 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609 USA. Kaina: $30 (JAV) (su GST ir persiuntimu). Mes priimame asmeniškus čekius arba "Visa/Mastercard" kredito korteles.

ATNAUJINAME NAMUS – dažome, dedame naujas grindis, dengiame stogus, sumontuojame iš dalių sudedamus baldus, atliekame įvairius kitus namų aptvarkymo darbus. Skambinti Zeniui tel. 905 301-7513 arba 905 301-3729.

IŠNUOMOJAMAS didelis šviesus kambarys nerūkantiems trečiame aukšte King ir Ossington apylinkėje (mieste). Indai, baldai, mašinos pastatymas pagal poreikį. Skambinti tel. 416 535-4183.

DĖL PAŠTO VĖLAVIMŲ galima skųstis skambinant 416 979-8822 arba 1-800-267-1177. Palikti adresą su pašto kodu. Kuo daugiau bus užregistruota adresų, kuriems vėluojasi laikraščio pristatymas, tuo bus atkreiptas didesnis dėmesys.

TRIJŲ ASMENŲ lietuvių šeima nori išsinuomoti 1 ar 2 miegamųjų butą Etobicoke, Jane, Old Mill, Runnymede, High Park ar Keel apylinkėse. Skambinti tel. 416 532-9508.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

● KŪRYBIŠKO asmens pesimizmas nėra nuosmukis, bet žmogaus atpirkimo aistra. Poetas net ir linksmindamas ieško amžinųjų tiesų, būties esmės. Savitu būdu jis bando atspėti laiko ir kaitos mįslę, rasti atsakymą į skausmo problemą, atskleisti meilę skriaudų ir žiaurumų bedugnėje (Nobelio laureatas Isaac Bashevis Singer).

Century 21

Best Sellers Ltd.
Member Broker
4 Robert Speck Parkway, Suite 150, Mississauga, Ont. L4Z 1S1
IRENA RENTELIENĖ
Pirkimo-pardavimo atstovė
Tel. (905) **273-4211**- įstaigos
(905) **507-6608** - namų
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo klausimais. Mielai ir sąžiningai patarnausiu.
Nemokamas namų įvertinimas

KAIP GERIAU PARDUOTI NAMĄ? Visas informacijas rasite "Guide to Selling your Home". Skambinti bet kuriuo laiku 24 val. laikotarpyje tel. 416 231-1929. Šią knygelę atsiųsim niekaip jūsų neįpareigojant.

PARDUODAMOS Lietuvos banko proginės monetos. Paskutinės laidos moneta skirta V. Kudirkai (1858-1899). Kreiptis į Toronto lietuvių kredito kooperatyvą "Parama". Skambinti Pranui tel. 416 207-9239.

Toronto Maironio mokyklos vaikų darželis užsiėmimo metu su mokytoja Vida Tiriliene Nuotr. G. Paulionienės

OVER A CENTURY OF SERVICE 18 74
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE